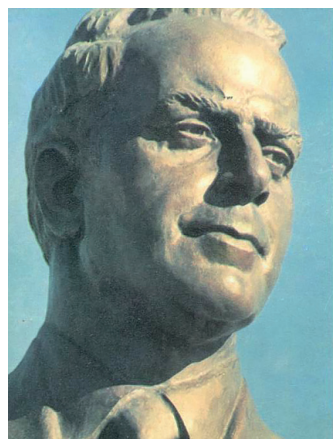

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

S. Məmmədov

YENİ AZƏRBAYCAN

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

Üç dost və qardaş dövlətin əməkdaşlığı tarixində yeni səhifə...

İSTAN,
PUBLİKASI VƏ
SPUBLİKASI
ƏVİYYƏLİ GÖRÜŞ
RİZM ZONASI,
2025-Cİ İL

TÜRKMENİSTANYŇ,
AZERBAÝJAN RESPUBLİKASYNYŇ,
ÖZBEGİSTAN RESPUBLİKASYNYŇ
ÝOKAR REJEDÄKI DUŞUŞYGY
“AWAZA” MILLIY SAYYOHLIK ZONASY,
2025-YIL 22-AVGUST

TURKMANISTON,
OZARBAYJON RESPUBLİKASI,
O'ZBEKISTON RESPUBLİKASINING
OLİY DARAJADAGI UCHRASHUVI
“AWAZA” MILLIY SAYYOHLIK ZONASI,
2025-YIL 22-AVGUST

Bax səh. 2-3

Sülh müqaviləsinin müəllifi bizik...

Bax səh. 4

İlham Əliyev:
Bölgəmizdə yeni,
çox perspektivli,
sülhə və tərəfdaşlığa
yönelmiş əməkdaşlıq
formatı yaradılır

Bax səh. 2-3

**Azərbaycanın
mövqeyi
yüksəlib**

Bax səh. 5

**İqtisadi-sosial
islahatlar
sayəsində...**

Bax səh. 7

**Rusiya-Ukrayna
müharibəsi
yekunlaşmır?**

Bax səh. 6

**Çin-Pakistan-Əfqanıstan
formatı
Regiona nə qazandırır?**

Bax səh. 6

Üç dost və qardaş dövlətin əməkdaşlığı tarixində yeni səhifə...

İlham Əliyev: Bölgəmizdə yeni, çox perspektivli, sülhə və tərəfdaşlığa yönəlmiş əməkdaşlıq formatı yaradılır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkmənistan Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhmmədovun dəvəti ilə avqustun 22-də Türkmənistana işgüzar səfərə gəlib.

“Sizin səfəriniz bizim üçün bayramdır”

Avqustun 22-də Türkmənbaşı şəhərində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Türkmənistan Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhmmədov ilə təkbətək görüşü olub.

Türkmənistan Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhmmədov Azərbaycan Liderini ölkəsində görməkdən məmnunluğunu bildirib: “Bizi Xəzər dənizi birləşdirir. Əminəm ki, ikitərəfli görüşümüz məhsuldar olacaq. İkitərəfli görüşdən baş-

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxış edərək dəvətə və qonaqpərvərliyə görə Qurbanqulu Berdiməhmmədova təşəkkürünü bildirib: “Çox şadam ki, biz Sizinlə burada, gözəl Avaza şəhərində görüşürük. Bu şəhər Sizin əsərinizdir. Siz qardaş Türkmənistanda çox əsərlər yaratmışınız, onlardan biri də Avazadır.

Keçən ay Sizinlə Bakıda, Füzulidə, Şuşada görüşlərimi çox böyük məmnuniyyətlə xatırlayıram. Bizim aramızda olan dostluq,

lərimiz arasında əlaqələrə təkan verir: “Münasibətlərimiz əməkdaşlığın yüksək səviyyəsinə çatır, onların inkişafına böyük stimül verilir. Əlaqələrimizin genişləndirilməsi üçün böyük potensialın olduğunu qeyd etmək istəyirəm. Bu kontekstdə Türkmənistan-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafı məqsədilə yeni təşəbbüslər irəli sürəcəyik.

İqtisadi-ticarəti əməkdaşlığın inkişafı əlaqələrimizin gündəliyində duran mühüm istiqamətdir. Bu istiqamətdə artıq böyük işlər görüldü. Bu əlaqələrin bundan sonra da inkişaf etdirilməsi, ölkələrimiz arasında ticarət dövryyəsinin artırılması, enerji, nəqliyyat, toxuculuq sənayesi kimi sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün böyük imkanlarımız var.

Əməkdaşlığın mühüm sahəsi mədəni-humanitar əlaqələrdir. Onların inkişafı prioritet əhəmiyyət daşıyır. Bu kontekstdə əməkdaşlığın mühüm tərkib hissəsi qarşılıqlı Mədəniyyət Günlərinin keçirilməsi, təhsil, mədəniyyət, turizm, mədəni dəyərlərimizin - xalçaçılıq, atçılıq, təbii sənətin inkişafı sahələrində tədbirlərin keçirilməsidir. Bu istiqamətdə mədəni mübadilə və əlaqələrin inkişafı üçün bütün imkanlarımız mövcuddur”.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxış edərək

bildirib ki, Qurbanqulu Berdiməhmmədovun ötən ay Azərbaycana səfərinin çox böyük tarixi mənası var: “Ham Bakıda, həm işğaldan azad edilmiş Qarabağ torpağında bizim görüşlərimiz Azərbaycan xalqını çox məmnun etdi. Sizin biza verdiyiniz dəstək bizim üçün çox önəmlidir, çox dəyərlidir. Biz Sizinlə söhbətlər əsnasında hər zaman tarixi köklərimizə də nəzər yetirirdik. Bizi birləşdirən ortaq tarix, mədəniyyət, etnik köklər, dilimiz və dinimizdir. Türkmən və Azərbaycan xalqları, sözün əsl mənasında, qardaşdırlar və əsrlər boyu bu qardaşlıq hissləri ilə yaşamışlar. Bu gün müstəqil dövlətlər kimi böyük uğurlara imza atırlar. Mən artıq Sizə bildirdim ki, Avazanın inkişafı Sizin adınızla bağlıdır, Sizin əsərinizdir. Bu müasir, gözəl şəhər, əslində, Türkmənistanda gedən genişmiqyaslı inkişafı əks etdirir. Mən burada üç il bundan əvvəl Sizin dəvətinizlə olmuşam və artıq hava limanından şəhərə gələndə gördüm ki, daha böyük inkişaf var. Bütün bunlar Sizin fəaliyyətinizin nəticəleridir.

Qeyd etdiyiniz kimi, biz bir çox istiq-

“Bizim tez-tez görüşməyimiz, bütün bölgəyə və dünyaya çox ciddi mesajlar verir”

mətlər üzrə uğurla əməkdaşlıq edirik. Mən əminəm ki, dediyiniz bütün sahələr - energetika, nəqliyyat, logistika, tranzit, rəqəmsallaşma, mədəni əlaqələr üzrə çox gözəl perspektivlər var. Sizin səfərinizdən sonra Hökumətlərarası Komissiyanın iclası olmuşdur. Orada bir çox məsələlər müzakirə edilib, gözəl nəticələr əldə olunub və biz bir neçə məsələni də bu gün burada müza-

durumundan məmnunluq ifadə olundu, Azərbaycan və Türkmənistanın beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində daim bir-birini dəstəklədiyi, global və regional məsələlər üzrə mövqelərinin üst-üstə düşdüyü vurğulandı. Xüsusilə BMT Baş Assambleyasında “Türkmənistanın daimi neytrallığı” adlı qəbul olunmuş qətnamada Azərbaycanın həmmüəllif kimi çıxış etməsi Türkmənistanla olan dəstəyin və dostluğun nümunəsi kimi qiymətləndirildi.

Dövlətimizin başçısı avqustda Türkmənistanda BMT-nin Dənizə çıxışı olmayan inkişaf etməkdə olan ölkələr üzrə konfransının uğurla keçirilməsi münasibətilə təbriklərini çatdırdı, bu tədbirdə Azərbaycanın yüksək səviyyəli nümayəndə heyəti ilə təmsil olunduğunu vurğuladı.

Türkmənistan Xalq Məsləhətinin sədri Ermənistan ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin normalaşması və əldə olunan nəticələr münasibətilə dövlətimizin başçısına təbriklərini çatdırdı.

Təbriklərə görə minnətdarlığını bildirən Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, Şərq-Qərb marşrutunda Azərbaycanın əsas hissəsi ilə onun Naxçıvan bölgəsini Ermənistan ərazisindən keçməklə birləşdirən yeni nəqliyyat dəhlizinin reallaşması ölkələrimizin nəqliyyat daşımalarını və tranzit potensialını daha da artıracaq və bütün regionun inkişafına öz töhfəsini verəcək.

Söhbət zamanı Azərbaycan, Türkmənistan, Özbəkistan istiqamətində də nəqliyyat dəhlizinin imkanları məsələlərinə toxunuldu. Bu xüsusda, Azərbaycan-Türkmənistan-Özbəkistan formatında üçtərəfli görüşün əhəmiyyəti vurğulandı, bu tədbirin üç qardaş ölkə arasında əməkdaşlığın və tərəfdaşlığın inkişafına əlavə təkan verəcəyinə ümidvarlıq ifadə olundu.

Görüşdə, həmçinin Türkmənistanın “Axalteke” və Azərbaycanın Qarabağ atlarının beynəlxalq festivallarda birgə iştirakı məsələlərinə toxunuldu.

qa, həmçinin Türkmənistan-Azərbaycan-Özbəkistan formatında üçtərəfli görüşün keçirilməsi də planlaşdırılır.

Siz də qeyd etdiyiniz kimi, biz - eyni regionda yerləşən üç ölkənin qardaş xalqları gələcəkdə daha böyük əməkdaşlıq potensialı yaradacaq, o cümlədən mədəniyyət sahəsində.

Öz adından, Prezidentin və bütün Türkmənistan xalqının adından bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, Sizin səfəriniz bizim üçün bayramdır, sevincdirici xəbərdir. Sizə bir daha təşəkkürümü bildirmək istəyirəm”.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Türkmənistan Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhmmədov ilə geniş tərkibdə görüşü olub.

Dövlət başçımızı və nümayəndə heyətimin üzvlərini salamlayan Qurbanqulu Berdi-

qardaşlıq əlaqələri xalqlarımızın iradəsinə əsaslanır. Xalqlarımız qardaşdır, dostdur, əsrlər boyu bir-biri ilə yaxın olublar.

Eyni zamanda, bu gün Sizin təşəbbüsü-nüzlə Türkmənistan, Özbəkistan, Azərbaycan rəhbərlərinin üçtərəfli görüşü keçiriləcək. Mən bunu çox yüksək qiymətləndirirəm, bu, çox yaxşı təşəbbüsdür. Bizim xalqlarımız ortaq tarix, mədəniyyət, dil, din birləşdirir. Qardaş ölkələrin məsələlərinin üçtərəfli formatda müzakirə edilməsi çox böyük məna daşıyır, bunun çox böyük faydası və gözəl nəticələri olacaq”.

məhmmədov bu ilin iyulunda ölkəmizə səfəri çərçivəsində ona göstərilən qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildirib. Səfər zamanı mühüm məsələlərin müzakirə olunduğunu deyən Qurbanqulu Berdiməhmmədov vurğulayıb ki, bugünkü danışıqlar ölkə-

Münasibətlərin bütün sahələrdə inkişafı üçün birgə səylər davam etdiriləcək

Avqustun 22-də Türkmənbaşı şəhərində Türkmənistan, Azərbaycan Respublikası və Özbəkistan Respublikası arasında yüksək səviyyəli görüş keçirilib.

Əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının

nüfuzunu gücləndirib. Onun müasir Türkmənistanın inkişafına verdiyi töhfə səmərəli dövlət idarəçiliyinin, strateji baxışın və Vətəno sədəqətin nümunəsidir.

Bu yaxınlarda - keçən ay hörmətli Qur-

man barədə qərara görə xüsusi təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Bu səmimi qardaşlıq dəstəyi, jesti həmrəyliyin və mənəvi birliyin rəmzi kimi xalqımızın yaddaşında əbədi qalacaqdır. Eyni zamanda, Füzuli və Arxadağ şəhərləri arasında qardaşlaşma əlaqələrimizin yaranması mədəni və humanitar əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar açır. Bütün bunlar göstərir ki, Azərbaycan-Türkmənistan münasibətləri yüksəlmiş dövrünü yaşayır. Biz bu münasibətlərin bütün sahələrdə inkişafı üçün birgə səylərimizi davam etdirəcəyik.

Özbəkistan Respublikası ilə bizi 2024-cü il avqustun 23-də imzalanmış “Müttəfiqlik münasibətləri haqqında Müqavilə” bağlayır. Özbəkistanda qardaşlıq münasibətlərimiz qarşılıqlı dəstəyə, güclü mədəni tellərə və ortaq strateji məqsədlərə əsaslanır. Özbəkistanda bütün sahələrdə həyata keçirilən yeni islahatların nəticəsi olaraq ölkənin dinamik inkişafının, beynəlxalq nüfuzunun yüksəldilməsini və iqtisadi potensialının artmasını böyük məmnuniyyətlə izləyirik. Son illərdə Özbəkistana bir çox sahələrdə, o cümlədən siyasi dialoqda, iqtisadi və hu-

munub və Şavkat Miromonoviçlə birlikdə onun açılışını qeyd etmişdik. Xankəndi şəhərində özbək tərəfinin dəstəyi və təşəbbüsü ilə böyük bir tikis fabriki fəaliyyət göstərir. Bu yaxınlarda birlikdə onu ziyarət etmişik. Bakının müasir mərkəzi olan Ağ şəhərdə “Özbəkistan” parkı yaradılır. Şavkat Miromonoviçlə

daşım Qurbanqulu Məlikquliyeviçlə geniş müzakirə etdik. Bu məsələləri Şavkat Miromonoviçlə də son görüşümüzdə müzakirə etmişik. Yəni, üç ölkənin nəqliyyat, tranzit, logistika istiqamətində birgə səylər göstərməsi nəinki ölkələrimiz üçün, böyük region üçün mühüm əhəmiyyət daşıyacaq.

Mənim qardaşlığının qeyd etdikləri ki-

Prezidenti İlham Əliyev, Türkmənistan Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhmmədov və Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev birgə foto çəkiliblər.

Sonra Türkmənistan Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhmmədov və Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev çıxış ediblər.

Görüşdə dövlətimizin başçısı çıxış edərək bildirib: “Əvvəlcə bugünkü Zirvə görüşünün Avazada yüksək səviyyədə təşkilinə və səmimi qəbulu görə qardaşım, Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Məlikquliyeviç Berdiməhmmədova dərin minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Eyni zamanda, Azərbaycan, Türkmənistan və Özbəkistan arasında bugünkü üçtərəfli görüşün keçirilməsi təşəbbüsünə görə də təşəkkür edirəm.

Bu gün biz xalqlarımızın mədəni və tarixi yaxınlığına, ortaq dəyərlərə və strateji maraqlara əsaslanaraq, üç dost və qardaş dövlətin əməkdaşlığı tarixində yeni bir səhifə açıraq. Qonaqpərvər türkmən torpağında olduğum bu gündə bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, Türkmənistan hörmətli Qurbanqulu Məlikquliyeviçin müdrik rəhbərliyi ilə sosial-iqtisadi inkişafda əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə edib, beynəlxalq rolunu və

banqulu Məlikquliyeviç Azərbaycan qəribə etdiklərinə əsaslanaraq, üç dost və qardaş dövlətin əməkdaşlığı tarixində yeni bir səhifə açıraq. Qonaqpərvər türkmən torpağında olduğum bu gündə bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, Türkmənistan hörmətli Qurbanqulu Məlikquliyeviçin müdrik rəhbərliyi ilə sosial-iqtisadi inkişafda əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə edib, beynəlxalq rolunu və

manitar əməkdaşlıqda əhəmiyyətli nəticələr əldə etmişik. Azərbaycanın azad edilmiş ərazilərinin bərpasına verdiyi böyük töhfəyə görə Özbəkistan tərəfinə və şəxsən Şavkat Miromonoviçə dərin təşəkkürümü bildirirəm. Füzuli şəhərində dahi alim Mirzə Uluqbəyın adını daşıyan orta məktəb inşa

birlikdə 5 hektarı əhatə edən bu gözəl parkın təməlini qoyduq. Bir çox başqa orta maraqlara söykənən investisiya, sərmayə layihələrimiz var.

Azərbaycan, Türkmənistan və Özbəkistan Şərqlə Qərbi, Şimala Cənuba birləşdirən mühüm geostrateji mövqeyə malikdir. Ölkələrimizin qarşısında nəqliyyat-tranzit əməkdaşlığı sahəsində yeni vəzifələr və imkanlar durur. Bunların arasında Orta Dəhliz, limanların genişləndirilməsi, dəmir yolu məsələlərini biz bu gün hörmətli qar-

mi, energetika sahəsində əməkdaşlıq etmək üçün gözəl imkanlar var. Bizim Türkmənistanla ənənəvi energetika əməkdaşlığımız vardır. Biz Özbəkistana da bu sahəyə artıq qədim qoymuşuq. Bizim dövlət birliyi şirkətimiz SOCAR artıq Özbəkistanda neft yatağının işlənilməsinə də başlayıb, kontrakt imzalanıb. Ümid edirik ki, yaxın bir-iki il ərzində bizə gözəl xəbərlər verəcəklər. Özbəkistanda böyük neft yatağının kəşf edilməsi xəbərini biz hamımız səbirsizliklə gözləyirik.

Sənədlər imzalandı

Avqustun 22-də Türkmənbaşı şəhərində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin, Türkmənistan Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhmmədov və Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin iştirakı ilə sənədlərin imzalanması mərasimi olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Türkmən xalqının Milli Lideri, Türkmənistan Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhmmədov və Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev “Azərbaycan Respublikasının, Türkmənistanın və Özbəkistan Respublikasının Birgə Bəyannatı”nı qəbul ediblər.

“Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi ilə “Türkmənəhəvayolları” Dövlət Xidməti arasında beynəlxalq hava əlaqələrinin gələcək inkişafı haqqında Anlaşma Memorandumu”, “Füzuli şəhəri (Azərbaycan Respublikası) ilə Arxadağ şəhəri (Türkmənistan) arasında qardaşlaşma əlaqələrinin qurulması haqqında Protokol”, “Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, Türkmənistanın Dəmiryolu Nəqliyyatı Nazirliyi və Özbəkistan Respublikasının Nəqliyyat Nazirliyi arasında nəqliyyat-logistika əməkdaşlığı sahəsində Anlaşma Memorandumu” imzalanıb.

davamı 3-cü səhifədə

Üç dost və qardaş dövlətin əməkdaşlığı tarixində yeni səhifə...

Yüksək səviyyəli görüşün yekunlarına dair mətbuata birgə bəyanat

Əvvəli 2-ci səhifədə

Avqustun 22-də Türkmənbaşı şəhərində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Türkmənistan Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhəmmədov və Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev Türkmənistan, Azərbaycan Respublikası və Özbəkistan Respublikası arasında yüksək səviyyəli görüşün yekunlarına dair mətbuata birgə bəyanatla çıxış ediblər.

Əvvəlcə Türkmənistan Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhəmmədov bəyanatla çıxış edib.

Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhəmmədovun bəyanatı

- Hörmətli media nümayəndələri. Hörmətli nümayəndə heyətlərinin üzvləri.

Xanımlar və cənablar.

İlk növbədə, Azərbaycan və Özbəkistan liderlərinə bugünkü görüşdə iştiraklarına, yüksək səviyyəli üçtərəfli görüşə qatılmaq üçün dəvəti qəbul etdiklərinə görə təşəkkür etmək istəyirəm.

Bugünkü görüş çoxtərəfli münasibətlər baxımından tarixi əhəmiyyət daşıyır. Danışqlar çərçivəsində əməkdaşlığın müxtəlif aspektlərini, çoxtərəfli qarşılıqlı fəaliyyət məsələsini, - xüsusən siyasi-iqtisadi, mədəni-humanitar sahələrdə, - müzakirə etdik. Bu gün Türkmənistan, Azərbaycan və Özbəkistan açıq dialoq aparır, əməkdaşlıq edir və beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində, o cümlədən BMT-də bir-birinin təşəbbüsələrini dəstəkləyir. Dialoq bərabər hüquqlu əsasda, təkcə üçtərəfli formatda deyil, həm də sülhün və sabitliyin möhkəmlənməsi məqsədilə bütün region çərçivəsində aparılır.

İqtisadi ölkələrimizin əməkdaşlıq baxımından potensialını nəzərdən keçirdik ki, bu da təkcə bizim deyil, bütün Avrasiya regionunun inkişafına töhfə verir. Bu qarşılıqlı fəaliyyət bizə bütün regionumuz daxilində geoiqtisadi əməkdaşlığı gücləndirməyə imkan verəcək. Bunu təsdiqləyən çoxlu misallar var. Elektrik enerjisi sahəsində əməkdaşlığı qeyd etmək kifayətdir, burada bizim faydalı əlaqələrimiz var.

Biz qaz sahəsində strateji tərəfdaşlığın dərinləşdirilməsinin mühüm məsələlərini, eləcə də perspektivləri müzakirə etdik və əməkdaşlığı gücləndirməyə hazır olduğumuz barədə razılığa gəldik.

İkitərəfli əməkdaşlığın əsas istiqaməti nəqliyyat sektorudur. Biz "Böyük İpək Yolu"-nun bərpası üçün Avropanı Asiya ilə birləşdirən nəqliyyat dəhlizləri çərçivəsində əlaqələri genişləndirmək barədə razılığa gəldik. Xüsusən, Mərkəzi Asiya və Xəzər hövzəsinin nəqliyyat infrastrukturunun gücləndirilməsi imkanlarını nəzərdən keçirdik.

Çoxtərəfli dialoq çərçivəsində humanitar əlaqələri gücləndirmək barədə razılığa gəldik. Xüsusən, təhsil, elm, idman, səhiyyə, incəsənət, xalçaçılıq

və digər sahələrdə yüksək potensial mövcuddur. Bu sahələrdə yaxşı əməkdaşlıq təcrübəmiz var. Ümumiyyətlə, bu görüş üçtərəfli əlaqələri gücləndirmək üçün bizə yeni imkanlar açır və bu kontekstdə qarşıya qoyduğumuz məqsədlərə çatmaq üçün çox çalışmalıyıq.

Fürsətdən istifadə edərək, iki ölkənin liderlərinə təşəkkürümü bildirmək, Azərbaycan və Özbəkistan xalqlarına əmin-amanlıq arzulamaq istəyirəm.

Sağ olun.

Sonra Özbəkistan Prezidenti bəyanatla çıxış edib.

Prezident Şavkat Mirziyoyevin bəyanatı

- Hörmətli media nümayəndələri. Xanımlar və cənablar.

Əvvəlcə icazə verin, türkmən xalqının Milli Lideri, Xalq Məsləhətinin sədri hörmətli Qurbanqulu Məlikquliyev Berdiməhəmmədova bugünkü görüşü yüksək səviyyədə təşkil etdiyinə və səmimi qəbula görə ürəkdən minnətdarlığımı bildirim.

İki həftə əvvəl burada, bənzərsiz Avazada Birləşmiş Millətlər Təşkilatının mühüm forumu - Dənizə çıxışı olmayan inkişaf etməkdə olan ölkələrin III Beynəlxalq Konfransı yüksək səviyyədə keçirildi.

Beynəlxalq Sülh və Etimad İlandə bizim regionumuz üçün fəvqəladə dərcədə kəskin problemlər global xarakterli diskussiyaların mərkəzində oldu. Müsbət neytrallıq siyasətində bu böyük nailiyyət mənasibətilə qardaş türkmən xalqını bir daha təbrik edirəm.

Fürsətdən istifadə edərək, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti hörmətli İlham Heydər oğlu Əliyevi və qardaş Azərbaycan xalqını tarixi hadisə - Vaşinqton şəhərində Ermənistanla Birgə Bəyannamənin imzalanması mənasibətilə səmimi-qəlbədən təbrik edirəm. Bu, igit və mətanətli Azərbaycan xalqının ümdə söylərinin həyata keçirilməsinin parlaq təzahürüdür.

Hesab edirik ki, Cənubi Qafqazda uzunmüddətli sülh və sabitliyin bərqərar olması iqtisadiyyat, nəqliyyat, energetika, humanitar sahələrdə əməkdaşlığımızın böyük potensialının tam şəkildə açılmasına imkan verəcək.

Hörmətli jurnalistlər, vurğulamaq istərdim ki, bu gün üçtərəfli formatda baş tutan konstruktiv və məhsuldar danışıqlar məni dərinləndirmişdir.

Bizim görüşümüz xalqlarımızın maraqları naminə strateji tərəfdaşlığın dərinləşdirilməsinə yönəlmiş möhkəm siyasi iradəni əyani şəkildə nümayiş etdirdi.

Coğrafi mövqeyi, iqtisadiyyat və nəqliyyat-kommunikasiya üzrə qarşılıqlı əlaqələri nəzərə alaraq belə bir əməkdaşlıq hamımız üçün faydalı olacaqdır.

Qeyd etmək istəyirəm ki, müəkkəb global siyasi proseslər və dəyişən dünyanın iqtisadi konyunkturası şəraitində tərəfdaşlığımız dayanıqlı inkişafın təmin olunmasına yönəlib.

Danışıqlar zamanı nəqliyyat dəhliz-

lərinin inkişafı, o cümlədən Türkmənbaşı və Bakı limanlarının imkanlarından səmərəli istifadə, birgə logistika infrastrukturunun formalaşması məsələlərinə xüsusi diqqət yetirdik.

Milli nəqliyyat sistemlərinin inteqrasiyasının dərinləşdirilməsi məqsədilə regionumuzda fəaliyyətdə olan və perspektivli marşrutların birləşdirilməsi planlarını ətraflı müzakirə etdik. Özbəkistan bu sahədə əlaqələndirilmiş siyasətin həyata keçirilməsinin tərəfdarıdır. Bu, ilk növbədə, tarif siyasəti və beynəlxalq bazarlara çıxış zamanı biznes üçün əlverişli şəraitin yaradılması məsələlərinə aiddir. Biz logistika infrastrukturunun inkişafı layihələri üzərində birgə iş aparılması və Xəzər dənizi vasitəsilə bəre daşımaları üzrə razılığa gəldik.

Bundan başqa, üç ölkənin energetika sahəsində əməkdaşlıq perspektivlərini nəzərdən keçirdik. Söhbət karbohidrogen yataqlarının işlənməsi və hasil olunan elektrik enerjisinin ixracı üzrə perspektiv layihələrdən gedir. Əmələ döviyyəsinin böyük həcmdə artırılması və sənaye kooperasiyası miqyaslarının genişləndirilməsi danışıqların gündəliyində əsas yer tuturdu. Biz razılığa gəldik ki, milli müəssisələrimizin istehsal etdiyi keyfiyyətli məhsulların qarşılıqlı tədarükünü stimullaşdırmaq.

Ölkələrimizin regionlarının potensialının daha çox cəlb edilməsi ilə yeni investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi üçün şərait yaradılacaq. Su ehtiyatlarının rəşional istifadəsi və ekoloji təhdidlərə qarşı fəaliyyət sahələrində əməkdaşlığı genişləndirəcəyik.

Bundan başqa, turizm və mədəni mübadilə sahələrində birgə proqramların qəbul olunmasını təklif etdik.

Əldə olunmuş razılaşmalar və imzalanmış sənədlərin reallaşdırılması üzrə iş müvafiq nazirliklər tərəfindən "Yol Xəritəsi" əsasında həyata keçiriləcək.

Hörmətli tədbir iştirakçıları, çıxışımın sonunda vurğulamaq istədim ki, bugünkü tarixi görüş ölkələrimiz arasında qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın dərinləşməsinə, dayanıqlı ticarət, nəqliyyat və energetika dəhlizlərinin yaradılmasına, həmçinin regional inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsinə xidmət edəcəkdir.

Diqqətinizə görə minnətdaram.

Daha sonra Azərbaycan Prezidenti bəyanatla çıxış etdi.

Azərbaycan Prezidentinə "Axaltəke" atı hədiyyə edilib

Sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Türkmənistan Xalq Məsləhətinin sədri Qurbanqulu Berdiməhəmmədov və Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mir-

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putindən

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti xanım Mehriban Əliyevaya Hörmətli Mehriban Arif qızı.

Doğum gününüzün münasibətilə səmimi təbriklərimi qəbul edin.

Sizə səmimi-qəlbədən möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, əmin-amanlıq və dövləti fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram.

İlham Heydər oğluna və ailənizin bütün üzvlərinə salamları çatdırmağınızı xahiş edirəm.

Hörmətlə,
Vladimir Putin
Rusiya Federasiyasının Prezidenti

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli Qurbanqulu Məlikquliyev.

Hörmətli Şavkat Miromonoviç.

Əziz dostlar.

İlk növbədə, qardaşım Qurbanqulu Məlikquliyevə dəvətə və qonaqpərvərliyə görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm.

Bu, mənim Avaza şəhərinə ikinci səfərimdir və burada gedən inkişaf əyani şəkildə onu göstərir ki, ölkə etibarlı öllərdədir. Qurbanqulu Məlikquliyevin müdrik rəhbərliyi sayəsində həm Avaza, həm də bütün digər şəhər və kəndlər inkişaf edir, abadlaşır, yeni şəhərlər salınır. Bu gün imzalanan sənədlər arasında Arxadağla Füzuli şəhərlərinin qardaşlaşma sənədi də var. Bu, əslində, bizim qardaşlığımızın rəmzidir. Türkmən və Azərbaycan xalqları əsrlər boyu bir ailə kimi, qardaşlar kimi yaşayıb-yaratmışlar. Bu gün iki müstəqil dövlət bu ənənələrə sadıqdır, bu ənənələri yaşadır və yeni üfüqlərə doğru birgə addımlayır.

Mənim dəvətimlə Qurbanqulu Məlikquliyev iyun ayında Azərbaycanda səfərdə idi. Biz iki gün ərzində həm Bakıda, həm də Qarabağ bölgəsində bərabər olmuşuq və bir çox məsələləri müzakirə etmişik. Mövqələrimiz də üst-üstə düşür. Əsas məsələ odur ki, Türkmənistan və Azərbaycan iki qardaş ölkə kimi bundan sonra da çiyin-çiyinə irəliyə gedəcək, bütün məsələləri dostluq, qardaşlıq şəraitində həll edəcək və növbəti ikitərəfli, çoxtərəfli əməkdaşlıq imkanlarını da genişləndirəcəkdir.

Füzulidə olarkən Qurbanqulu Məlikquliyev burada Türkmənistanın hədiyyəsi olan məscidin tikintisi ilə bağlı təklif irəli sürdü. Mən də bu təklifi minnətdarlıqla qəbul etdim. Cəmi bir ay keçməsinə baxmayaraq, artıq məscidin memarlıq təsviri hazırdır və yaxın gələcəkdə təməli də qoyulacaqdır. Bu, türkmən xalqının, Türkmənistan Liderinin Azərbaycan xalqına, Azərbaycana olan dəstəyinin nümunəsidir, bizim qardaşlığımızın təəcəssümüdür.

Biz bu yaxınlarda qardaşım Şavkat Miromonoviç də eyni qardaşlıq hisslə-

ri ilə qəbul etmişik. Xankəndidə ECO Zirvə görüşündə bərabər idik. Xankəndidə olarkən Şavkat Miromonoviçin təşəbbüsü ilə yaradılmış böyük tikiş fabrikinin fəaliyyəti ilə tanış olduq. Hazırda orada iki yüzdən çox insan çalışır. Onların mütləq əksəriyyəti qadınlardır və bu fabrikin genişləndirilməsi nəticəsində orada işləyənlərin sayı bir neçə dəfə artacaq. Bu, Azərbaycana, dirçələn Qarabağ bölgəsinə qardaş özbək xalqından çox böyük hədiyyədir. Birinci hədiyyəni isə biz Qarabağın dirçəldilməsi istiqamətində atılmış addımlar arasında yenə də Şavkat Miromonoviçin təşəbbüsü ilə Füzulidə dahi özbək mütəfəkkiri Mirzə Uluqbəylin adını daşıyan 960 şagird yerlik orta məktəbin təməlini qoymuşduq. O məktəb bizim iştirakımızla açılmışdır və artıq orada yüzlərlə gənc qardaşlıq oxuyur, hər dəfə o məktəbin yanında keçəndə həm qardaş özbək xalqına, həm də onun lideri Şavkat Miromonoviçə minnətdarlıq hisslərini ifadə edir.

Bu, sözde yox, əməldə dostluqdur, qardaşlıqdır. Bizim üçün ən vacib, ən çətin məsələlərdə həmişə qardaşlarımız yanımızda olub. Bu gün də bu belədir. Bu gün artıq burada səsləndi, bu, tarixi görüşdür, tarixi sammitdir, tarixi Zirvə görüşüdür. Bunun təşəbbüskarı qardaşım Qurbanqulu Məlikquliyev bir daha təşəkkürümü bildirmək istəyirəm.

Müzakirə olunan məsələlər burada artıq qeyd olundu, onları təkrar etmək istəmirəm. Amma bir şeyi deyər bilərəm, artıq müvafiq dövlət qurumlarına göstərişlər verildi ki, üçtərəfli əməkdaşlıq formatı yaradılsın və bizim növbəti görüşümüzə konkret istiqamətlər üzrə təkliflər verilsin. Bütün göstərişlər verildi. Yenə də deyirəm, burada səslənmədi - nəqliyyat, tranzit, logistika, elektroenergetika, neft, qaz sahələri və mədəni əlaqələr. Qaldı ki, bütün bu göstərişlərin vaxtında yerinə yetirilməsinə, mənim buna da şübhəm yoxdur.

Həmkarlarımın fikrinə qoşularaq sözümlərin sonunda bir daha demək istəyirəm ki, bu, tarixi bir gündür. Bizim bölgəmizdə yeni, çox perspektivli, sülhə və tərəfdaşlığa yönəlmiş əməkdaşlıq formatı yaradılır. Necə deyirlər, xeyirli, uğurlu olsun. Sağ olun.

Sülh müqaviləsinin müəllifi bizik...

İlham Əliyev: Yeganə xalq bizik ki, tam Qələbə qazandıq, mütləq Qələbə qazandıq

1990-cı illərin əvvəllərindən, SSRİ-nin dağılması ilə müşayiət olunan tarixi hadisə ilə paralel başlanan Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi artıq 5 ildir ki, sona çatıb. Ölkəmizin qətiyyəti, müharibədə qazılan zəfər, antiterror tədbirlərində əldə olunan uğur Azərbaycanın Cənubi Qafqazda bütün münasibətlər sistemini yenidən qurduğuna işarədir. Belə ki:

- Sülh sazişinin paraflanması;
- Sabitliyin əldə olunması;
- Kommunikasiya sistemlərinin açılması;
- Nəhayət, iki ölkə arasında münasibətlərin normalaşması istiqamətində davam edən proses onu göstərir ki, Azərbaycanın söyləri öz bəhrəsini verdi. Hətta münaqişənin davam etdiyi dövrlərdə belə Azərbaycan Ermənistanı sülhə səsləyir, beynəlxalq aləmi bu məsələyə diqqət yetirməyə çağırırdı - biz, hər zaman əməkdaşlıq və sabitlik kimi amilləri prioritet seçdiyimizi önə çəkirdik. Elan etdiyimiz prioritetlər isə bütövlükdə regional inkişafı yeni mərhələyə qaldırırdı. Məhz Ermənistanın işğalçı siyasəti davam, bəzi dövlətlərin isə imperialist maraqlardan çıxış etməsi, münaqişənin bitməsi uğrunda deyil, onun dondurulması uğrunda səy göstərməsi yerləşdiyimiz bölgənin inkişafına müəyyən mənada mənfi təsir göstərdi. Sevincirici haldır ki, artıq bu kimi maneələr aradan qaldırılıb - özünün ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa edən Azərbaycan Cənubi Qafqazda yeni reallıqlar formalaşdırır.

Mənfur Minsk qrupu artıq son günlərini yaşayır...

Vurğulandığı kimi, 30 ildən artıq davam etmiş bu münaqişənin vaxtında qarşısının alınması üçün beynəlxalq mexanizmlər işə salınmayıb - məsələnin həllində vasitəçilik missiyasını üzərinə götürən dövlətlər və təşkilatlar isə prosedə qeyri-adekvat yanaşma sərgiləyiblər. Məsələn, konkret olaraq Ermənistan ilə Azərbaycan arasında problemin həllində vasitəçilik missiyasının yerinə yetirilməsi üçün yaradılmış ATƏT-in Minsk qrupu nəinki öz işinin öhdəsindən gəlmədi, əksinə, hətta müəyyən dövrlərdə həll prosesinə əngəl, status-kvonun davam etməsinə şərait yaratdı. Xatırladaq ki, Ermənistan ilə Azərbaycan arasındakı münaqişənin tənzimlənməsi üzrə birbaşa vasitəçi qismində tanınan Minsk qrupu 1994-cü ildə keçirilən ATƏM-in Budapest Zirvə toplantısı zamanı təsis edilib. 28 avqust 1995-ci ildə isə ATƏT-in Fəaliyyətdə olan Sədrinin ATƏT-in Minsk Konfransının müzakirəsində olan münaqişə üzrə Şəxsi Nümayəndəsi (ŞN) vəzifəsi təsis olunub. 1 yanvar 1997-ci ildən münaqişənin sonuna qədər ATƏT-in Minsk prosesinə həmsədrlik qismində ABŞ, Rusiya və Fransa başçılıq ediblər. Ötən dövr ərzində ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrələrinin bölgəyə yüzrlər, bəlkə də minlərlə səfərləri gözəndən pərdə asmağa xidmət etdi, problemin həllində iştirak isə ümumiyyətlə nəzərdə

çarpmadı. İllər boyu yalnız turistik səfərləri ilə yadda qalan, vasitəçi olsa belə, Ermənistanın maraqlarının açıq müdafiəsinə çevrilən, hətta işğalçı ilə işğala məruz qalmış arasında bərabərlik işarəsi qoymağa çalışan ATƏT-in Minsk qrupu hüquqları pozulan azərbaycanlıları görməzdən gəldi. Aparılan danışıqlarda Ermənistanla təzyiq göstərməyi, etdiyi cinayətlərə görə bu ölkədən hesab tələb etməyi yada belə salmayan Minsk qrupunun fəaliyyətsizliyi isə həm də beynəlxalq hüquqa qarşı qurumun hörmətsizliyi idi. Avqustun 21-də Kəlbəcər şəhərində 1-ci yaşayış kompleksinə köçən sakinlərlə görüşündə çıxış edən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, məsələ ilə məşğul olmalı olan üç ölkə - Fransa, Rusiya və Amerika məsələni həll etmək əvəzinə, münaqişəni dondurmaq istiqamətində işlər aparırdı və faktiki olaraq erməni işğalına hüquqi don geyindirmək üçün dəridən-qabıqdan çıxırdı. Məhz buna görə münaqişə sülh yolu ilə həll olunmadı: “Əgər Ermənistan qarşı o vaxt ciddi sanksiyalar tətbiq edilsəydi, əgər işğalçı dövlət böyük dövlətlər tərəfindən cəzalandırılıbsaydı, əlbəttə ki, Ermənistan bizim torpaqlarımızı sülh yolu ilə qaytara bilərdi və əminəm ki, qaytaracaqdı. Sadəcə olaraq, onlara qarşı zərər qədər təzyiq göstərilmədi, əksinə, onlar üçün bütün imkanlar açılmışdı”.

44 günlük müharibə ilə başa çatan münaqişə həm də ATƏT-in Minsk qrupunun ləğvini aktuallaşdırdı. Artıq tərəflər vasitəçi bir ortamda razılaşma əldə etdilər - son reallıqlar bu quruma ehtiyacın qalmadığını faktiki olaraq ortaya qoydu. Azərbaycan öz iradəsi və gücü hesabına beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə, BMT Nizamnaməsinə uyğun olaraq ərazi bütövlüyünü və suverenliyini təmin edərək işğala son qoydu. Belə bir halda, yəni, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin mövcud olmadığı halda bu “tənzimləyici mexanizmə” də ehtiyac duyulmadı. Azərbaycan tərəfi bu məsələni qaldırdı, Ermənistan isə buna razılıq verdi. Nəticədə, bu il avqustun 8-də Vaşinqtonda Azərbaycan və Ermənistanın xarici işlər nazirlərinin ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinə ATƏT-in Minsk Prosesinin, ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin Minsk konfransının müzakirəsində olan münaqişə üzrə şəxsi nümayəndəsi və Yüksək Səviyyəli Planlaşdırma Qrupunun bağlanması barədə birgə müdafiə imzalandı. Kəlbəcərdəki çıxışında Prezident İlham Əliyev bildirib ki, Ermənistan-Azərbaycan normalaşması prosesi demək olar ki, başa çatıb və imzalanmış sənədlər bizim maraqlarımızı tam təmin edir: “Biz istədiyimizə nail olmuşuq, mənfur Minsk qrupu artıq son günlərini yaşayır. Faktiki olaraq o, heç bir fəaliyyət göstərmirdi və göstərə bilməzdi. Ancaq hüquqi cəhətdən mövcud idi, indi onun da sonu yaxınlaşır”.

Biri silah, biri siyasi dəstək, biri isə digər imtiyazlar verirdi...

Bəli, ötən 30 il ərzində nəinki işğalçı ölkə qınanmadı, hansısa beynəlxalq təzyiqə məruz qalmadı və ya İrəvanın beynəlxalq konvensiyalara əməl etməsi ilə bağlı tələb səsləndirilmədi, əksinə, təcavüzkarın yüksək səviyyədə silahlandırılması prosesi aparıldı. Nəzərə alsaq ki, ötən 30 ildə Ermənistan iqtisadiyyatı asılı, xarici ianələrə bağlı iqtisadiyyat olub, bu dövlətin həmin silahları necə əldə etməsi də böyük suallar doğururdu. “Təhlükəsizliyin təminatı” adı altında on illər boyu İrəvanı silahlandıraraq Cənubi Qafqazda təhdid olmasının təmin edilməsi bəzi dövlətlərin işinə yarayırdı - onlar bu yolla bu bölgədə təsir mexanizmi formalaşdırmağa çalışırdı. 2020-ci il Vətən müharibəsi zamanı bu fakt növbəti dəfə bariz şəkildə ortaya çıxdı - Azərbaycan Ordusunun əldə etdiyi hərbi qənimətlərə nəzər saldıqda, bu silahların Ermənistan kimi bir dövlət tərəfindən alınmasının qeyri-mümkünlüyü bariz şəkildə əyan olur. Çünki burada söhbət Ermənistanın dövlət büdcəsindən bir neçə dəfə artıq vəsaitdən gediirdi. Demək ki, bu silahlar Ermənistanla əvəzsiz formada bağışlanırdı - bunun qarşılı-

ğında isə Ermənistan Cənubi Qafqazın sabitliyinə xələf gətirməli, separatizm yaymalı, işğal faktının ömrünü uzatmalı idi. Prezident İlham Əliyev çıxışında bildirib ki, bəzi ölkələr onlara milyardlarla dollar dəyərində pul-suz silahlar verirdi. İkinci Qarabağ müharibəsi və antiterror əməliyyatı nəticəsində məhv etdiyimiz və hərbi qənimət kimi götürdüyümüz Ermənistan ordusuna xaricdən verilən silahların qiyməti təqribən 5-6 milyard dollar dəyərindədir: “Təbii ki, Ermənistanın bu qədər silah almaq üçün pulu yox idi. Bütün bu silahlar onlara pul-suz verildi, bir məqsədlə ki, işğal davam etsin, bir məqsədlə ki, azərbaycanlılar heç vaxt öz dədə-baba torpaqlarına qayıtmınsınlar, bir məqsədlə ki, Ermənistanla Azərbaycan arasında bu münaqişə sülh yolu ilə həll olunmasın. Mən bunu dəfələrlə demişəm və bu, bir həqiqətdir. Mən 2003-cü ildən 2020-ci ilə qədər bu danışıqlarda iştirak etməyə məcbur idim. Demişdim ki, bu məsələni həll etmək mandatı olan ölkələr faktiki olaraq işğalçı əbədi etmək istəyirlər. Biri silahlar, biri siyasi dəstək, biri isə digər imtiyazlar verirdi”.

“Kiminsə xəstə ağına Azərbaycana qarşı hər hansı bir təxribat törətmək gəlsə, mənə, yənə də peşman olacaq” ...

Qlobal siyasi-hərbi proseslər ordunun daimi inkişafını zəruri edir - beləliklə, qalib Azərbaycan Ordusunun müharibədən sonra yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyması da mütləq şərtə çevrilir. Ölkəmizin qüdrəti, iqtisadi imkanlarımız yeni silahların alınmasına, islahatların davamlılığına zəmin formalaşdırıb. Xüsusi diqqət yetiriləsi məqam ondan ibarətdir ki, ölkəmiz ötən dövrdə ordu quruculuğunda müasir yanaşmalara və innovativ texnikalardan istifadə olunmasına üstünlük verib ki, reytinglərdə önə çıxmanın ən mühüm səbəblərindən biri və bəlkə də birincisi məhz bu amildir. Ordumuzun gücləndirilməsi prosesi çoxşaxəli şəkildə aparılır. Silah-sursat, texnika, hərbi aviasiya parkının yenilənməsi ilə paralel olaraq şəxsi heyətin peşəkarlığının artırılması, fərqli coğrafi və iqlim şəraitlərində döyüş qabiliyyətinin gücləndirilməsi, ye-

ni hərbi biliklərə yiyələnmiş kadr potensialının inkişaf etdirilməsi qarşıya qoyulan və qısa zamanda reallaşdırılan hədəflərdir. Aviasiyada hava hücumundan müdafiə üzrə yeni texnikaların alınması, mövcud texnikanın təmiri və modernləşdirilməsi nəticəsində hissə və bölmələrin müxtəlif hava şəraitində döyüş fəaliyyəti imkanları artırılıb. Prezident İlham Əliyev çıxışında qeyd edib ki, bizim Silahlı Qüvvələrimiz hər an, hər gün dövlətimizin maraqlarının, təhlükəsizliyin keşiyindədir: “Biz mümkün olan təhlükə mənbələrini izləyirik, görürük və görəəcəyik. Biz hərbi gücümüzü artırırıq. İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra həm Xəzər dənizindəki, həm də bütün digər silahlı qüvvələrimizin inkişafı ilə əlaqədar minlərlə, - sayını demək istəmirəm, amma böyük sayda, - xüsusi təyinatlı qüvvələrimizin say tərkibini artırırmış, yeni

komando qüvvələri yaradılıb. Pilotsuz uçuş aparatlarının ən müasirləri, yeni artilleriya sistemləri ölkəmizə gətirilib. İndi yeni döyüş təyyarələri üzrə kontraktlar bağlanmış və mövcud olan təyyarələr tam müasirləşdirilib”.

Sırr deyil ki, post-müharibə dövründə də Ermənistan bəzi dövlətlər, xüsusilə Fransa və Hindistan tərəfindən aktiv şəkildə silahlandırılırdı. Bu proses 2024-cü ildə daha aktiv şəkildə aparılmışdı. 2024-cü il iyunun 17-də Ermənistanın müdafiə naziri Suren Papikyanın Fransaya səfəri zamanı iki tərəf arasında 36 ədəd “CAE-SAR” özuyeriyan artilleriya sistemlərinin alınmasına dair müqavilə imzalandı. Ən son modifikasiyada alınacaq bu artilleriya sistemlərinin hər biri 5,5 milyon avro dəyərində qiymətləndirilib. Bu sayıya Parisin həmin müqavilədən bir müddət

öncə İrəvana satdığı və hər biri 14 milyon avro dəyərində olan 3 ədəd GM200 radar sistemi və 20 milyon dollara “Bastion” zirehli transportyorlarını əlavə etsək, tərəflərin hərbi-texniki əməkdaşlığının çox ciddi rəqəmlərə çatdığını söyləmək olar. Fransa paralel olaraq Ermənistanla “Mistral” qısa mənzilli hava hücumundan müdafiə sistemlərinin gələcəkdə alınmasına dair müqavilə imzalamışdı. Eyni zamanda, Hindistanın IADN agentliyi 2024-2025-ci maliyyə ilində Ermənistanın Hindistandan aldığı silahların həcmindən 600 milyon dollara çatdığını açıqlamışdı. Hindistan 2024-cü ildə Ermənistan aviasiyasının balansındakı Su-30SM təyyarələrini modernləşdirmək və təyyarələri öz istehsalı olan Astra BVRM və Smart Anti-Airfield Weapon (SAAW) kimi müasir raketlərlə təchiz etməyin

müzakirəsini belə aparmışdı. Bu kimi addımlar revanşizmin dəstəklənməsi, sülhə maneə oluması üçün atılan addımlardır. Amma reallıq bəzirdir - Azərbaycana qarşı hər hansı təhlükə yaratmaq fikrinə düşən dövlətin cavabı yerində, qətiyyətlə şəkildə verəcək. Prezident İlham Əliyev Kəlbəcərdə sakinlər qarşısında çıxışında bildirib ki, biz hər an müharibəyə hazır olmalıyıq: “Çünki dünyada proseslər elə istiqamətdə gedir ki, bilmək olmaz sabah nə olacaq. Bizim təhlükəsizliyimizin qarantı biz özümüzüz - dövlət, xalq və Silahlı Qüvvələrimiz. Ona görə, əgər kiminsə xəstə ağına Azərbaycana qarşı hər hansı bir təxribat törətmək gəlsə, mənə, yənə də peşman olacaq. Biz isə bundan sonra müzəffər xalq və müzəffər, qalib dövlət kimi yaşayacağıq”.

Naxçıvanla quru bağlantısı təmin edilir...

Azərbaycanın söyi ilə ortaya çıxan sülh prosesi 3 ildən sonra öz bəhrəsini verməkdədir - 2022-ci ildən start götürən proses bu ilin avqustunda Vaşinqtonda ilkin məntiqi nəticəsinə yetişib. Avqustun 8-də ABŞ-ın paytaxtında iki dövlət sülh sazişi layihəsinin paraflanması da bizim mövqeyimiz hər zaman əsas götürülmüşdür. Bu sənədin paraflanması faktiki olaraq Ermənistan-Azərbaycan qarşıdurmasına son qoyur. Paralel olaraq kommunikasiyalar-

nın açılması da reallaşma mərhələsinə qədəm qoyur. Bunun nəticəsində 30 ildən sonra Naxçıvanla quru bağlantısı yaradılacaq. Bu bağlantı, bu yol, bu dəhliz bölgənin həm də yeni iqtisadi inkişaf amili kimi önə çıxacaq. Dövlət başçısı bildirib ki, tarixi diyarımız olan Naxçıvanla quru bağlantısı da təmin edildi. 2020-ci ilin noyabrından son günlərə qədər biz təkidlə bu məsələni daim gündəlikdə saxlayırdıq və müxtəlif yollarla bu məqsədə çatmaq üçün səylər göstərirdik və nəhayət, biz buna da nail olduq: “Artıq Ermənistan bu öhdəliyi də üzərinə götürmüşdür və ümid edirəm ki, yaxın bir neçə il ərzində biz qatarlarla və avtomobillərlə

Azərbaycanın əsas hissəsindən Naxçıvana gedə biləcəyik. Eyni zamanda, bu, təkə Azərbaycanın iki hissəsini bir-biri ilə birləşdirəcəkdir. Bu, eyni zamanda, beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinə çevriləcək. İndi Azərbaycan ərazisindən bir neçə nəqliyyat dəhlizi keçir və bu, əlbəttə ki, ölkəmizin önəmini artırır. Bir dəhliz də məhz bu istiqamət üzrə gedəcək. Artıq Zəngilana qədər dəmir yolunun inşası uğurla davam edir, yaqın ki, gələn il başa çatacaq. Biz indi Naxçıvan Muxtar Respublikasında dəmir yolunu tam müasirləşdirəcəyik. Ermənistan ərazisində də dəmir yolunun tikintisi nəzərdə tutulur. Yəni, Ermənistan bu öhdəliyi də üzərinə götürüb və bu, bizim növbəti tarixi uğurumuzdur”.

Ləyaqətli və güclü Azərbaycan!

Bəli, Azərbaycan bu gün global münasibətlər sistemində Cənubi Qafqazın lideri kimi qəbul edilir. Bizim yalnız bir hədəfimiz var - əməkdaşlıq, sülh və sabitlik. İstər qonşu dövlətlərlə, istər qeyri-region ölkələri ilə, istər beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələrimiz bərabər-hüquqlu, beynəlxalq hüquq çərçivəsində, ədalət müstəvisində qurulur. Azərbaycan bütün davranışlarında ədalətə və beynəlxalq hüquqa əsaslanır - biz bu həqiqəti hər zaman sübut etmişik. Hələ 14 il öncə BMT TŞ-nin qeyri-daimi üzvü seçildiyimiz zaman, yaxın keçmişdə ard-arda Qoşulmama Hərəkatına sədrlik etdiyimiz dövrdə, kolonializmə qarşı mübarizədə ön sralarda təmsilçiliyimizdə, global pandemiyanın fəsadlarının aradan qaldırılması işində, bir sözlə, hər zaman öz nüfuzumuzu, ədalətimizi ortaya qoymuşuq. Biz

həm döyüş meydanında qalib olmuşuq, həm də hüquq müstəvisində hər zaman haqlı olmuşuq. Diqqət yetirsək, dünyada baş alıb gedən kateklizmlərin fonunda Azərbaycanın son 5 ildə qazandığı uğurlar ölçüyəgölməzdir - biz, ədalətin qələbəsi kimi bir presedent formalaşdırmışıq. Prezident İlham Əliyev çıxışında bildirib ki, Azərbaycan ləyaqətli ölkədir, güclü ölkədir, heç kimə məsləhət görmürük ki, nə vaxtsa bizə qarşı hansısa bəd əməllər haqqında düşünsün. Hər halda son 80 il ərzində dünyada Azərbaycan qəder tam və mütləq qələbə qazanan ikinci ölkə olmamışdır: “Yeganə xalq bizik ki, tam Qələbə qazandıq, mütləq Qələbə qazandıq. Düşməni kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur etdik və eyni zamanda, sülhün təminatçısı da Azərbaycanıdır”.

Pərviz SADAYOĞLU

Hüquqi dövlətin fəal vətəndaş cəmiyyəti

Azərbaycanın güclü dövlət kimi inkişafını, respublikamızın beynəlxalq nüfuzunun artmasını və ölkədə vətəndaş məmnunluğunun təmin olunması

nı şərtləndirən bir sıra mühüm amillər sadalamaq mümkündür. Aktiv vətəndaş cəmiyyətinin formalaşması və hüquqi dövlət quruculuğu bu amillər sı

rasında xüsusi yer tutur. Cəmiyyətin bütünlüklə milli maraqlara fokuslanması və ölkənin qanunlarla, hüquqi baza çərçivəsində idarə olunması res

publikamızda ardıcılıqla aparılan siyasətin iki prioritet istiqamətini təşkil edir. Başqa sözlə desək, respublikamızda vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi

dövlət quruculuğu paralel şəkildə inkişaf etdirilir, bu sahədə dünyanın qabaqcıl ölkələrinin təcrübəsinin tətbiqinə “yaşıl işıq” yandırılır.

Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi

Məqalə “Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi”nin maliyyə dəstəyi ilə “Vətəndaş cəmiyyəti, hüquqi dövlət quruculuğu” istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

Ölkəmizdə hüquqi dövlət quruculuğu prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərini fərqləndirə bilərik. Azərbaycan 1991-ci ildə öz müstəqilliyini bəyan etdikdən sonra, ilk vaxtlarda respublikamızda hüquqi dövlət quruculuğu üçün müəbit zəmin yox idi. Xüsusilə də 1992-ci ilin yazında qeyri-legitim yolla hakimiyyətə gələn AXC - “Müsavat” iqtidarının bir illik hakimiyyəti dönməmiş ölkəmizdə, sözün əsl mənasında, anarxiya vəziyyəti yaranmışdı, bütün sahələrdə xaos hökm sürürdü. Cəmiyyət parçalanmışdı və silahlı dəstələr yaradaraq özlərini “lider” adlandıran ayrı-ayrı şəxslər hakimiyyətə, orduya təsir göstərirdilər, bir sıra hallarda bu təsirlər verilən qərarların sərbəst edilməsindən qorunurdu. Belə xaos mühitində aydın

Azərbaycanda hüquqi dövlət quruculuğu istiqamətində davamlı islahatlar həyata keçirilməsi ilə paralel şəkildə, fəal vətəndaş cəmiyyətinin formalaşdırılması da diqqət mərkəzində saxlanılır. Prezident İlham Əliyev tərəfindən vətəndaş cəmiyyətinin inkişafına, o cümlədən dövlət və cəmiyyət həyatının müxtəlif sahələrində ictimaiyyətin iştirakına, vətəndaş təşəbbüslərinin dəstəklənməsinə, ictimai nəzarətin tətbiqinə xüsusi önəm verilir. Dövlət başçısının si

Ölkədə davamlı hal alan hüquq islahatları

şəkildə görünürdü ki, dövlət öz üzərinə düşən funksiyaları yerinə yetirə bilmir. XX yüzillikdə ikinci dəfə qazanan müstəqilliyin yenidən itirilməsi təhlükəsi yarandıqı belə ağır vəziyyətdə xalq o dövrdə Naxçıvanda yaşayıb çalışan böyük siyasətçi Heydər Əliyevin Azərbaycanın siyasi rəhbərliyinə qayıtmasını təkid etdi. Heydər Əliyevin 1993-cü ilin yayında ölkənin rəhbərliyinə qayıdışı Azərbaycan üçün nicat məqamı oldu. Onun müdrik qərarları sayəsində tezliklə respublikamızda vətəndaş müharibəsinin qarşısı alındı, özbaşınalıq son qoyuldu, sabitlik bərqərar oldu və ölkə inkişaf istiqamətləndi. Beləliklə də, respublikamızda hüquqi dövlət quruculuğuna başlamaq üçün zəmin formalaşdı.

Azərbaycanda hüquqi dövlət quruculuğunun

Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə hazırlanaraq 1995-ci il noyabrın 12-də referendum yolu ilə

iradəsinə uyğun olaraq vətəndaş cəmiyyəti təsisatları dövlət tərəfindən dəstəklənirlər.

Ölkədə vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı üçün yaradılan hüquqi baza getdikcə təkmilləşdirilir. Hazırda bu sahənin fəaliyyəti bir neçə sənədlə, o cümlədən Konstitusiyaya, Mülki Məcəlləyə, QHT-lər (ictimai birliklər və fondlar) haqqında Qanun, hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və reyestr haqqında Qanun, qrantlar haqqında Qanun, Könüllülük fəaliyyəti haqqında Qanun, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq fərman və s.

qəbul olunan Konstitusiyaya və qoyulub. Konstitusiyada xalqın dövlət hakimiyyətinin yeganə mənbəyi olması, idarəçiliyin hakimiyyət bölgüsü əsasında həyata keçirilməsi kimi təməl prinsiplər təsbit olunub. Bundan sonra hüquqi islahatların həyata keçirilməsi, demokratik təsisatların və qanunun aliliyi prinsipinin möhkəmləndirilməsi sahəsində qanunvericilik, icra və məhkəmə hakimiyyətlərinin qarşılıqlı fəaliyyətinin təmin edilməsi məqsədilə 1996-cı ildə Hüquqi İslahat Komissiyası yaradılıb. Bu komissiyanın üzərinə ilkin mərhələdə reallaşdırılacaq hüquqi islahatların prioritetlərini müəyyən

Fəal vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu

rəncəmləri, eləcə də bu sahəni idarə edən digər normativ hüquqi sənədlərlə tənzimlənir. Eyni zamanda, Konstitusiyaya əsasən, QHT-lərin fəaliyyəti bir sıra beynəlxalq hüquqi sənədlərlə də uzlaşdırılır. Bu beynəlxalq aktlara İnsan Hüquqları haqqında Ümumi Bəyannamə, Mülki və Siyasi Hüquqlar haqqında Beynəlxalq Pakt, İnsan Hüquqları və Əsas Azadlıqların Qorunması üzrə Avropa Konvensiyası və s. daxildir. Respub

lətinin miras qalmış hüquq sisteminin fəlsəfəsini tamamilə dəyişmək kimi mühüm vəzifə qoyulmuşdu. Komissiya tərəfindən hazırlanaraq qəbul edilmiş “Məhkəmələr və hakimlər haqqında”, “Konstitusiyaya Məhkəməsi haqqında” qanunlar ölkəmizdə məhkəmə-hüquq islahatları sahəsində atılan ilk, lakin çox vacib addımlar olmaqla müstəqil məhkəmə sisteminin yaradılmasını və fəaliyyət göstərməsini təmin edib. Bu qanunlar əsasında ölkəmizdə birinci, apelyasiya və kassasiya instansiyalı üçpilləli məhkəmə sistemi formalaşdırılıb. Yeni məhkəmə quruluşu işləmə birinci instansiya məhkəmələrində baxılmasına, onların

hüquqa və fakta görə apelyasiya qaydasında yenidən baxılmasına, daha sonra isə məhkəmə qərarlarına hüquqa görə kassasiya qaydasında yoxlanılmasına imkan yaradır.

li-kamizda QHT-lərin səmərəli fəaliyyəti üçün möhkəm qanunvericilik bazasının yaradılması ilə

yanası, dövlət idarəçiliyinin bütün sahələrində hüququn aliliyinin, şəffaflığın təmin olunması, neqativ halların əhatə dairəsinin kiçildilməsi, eləcə də vətəndaş məmnunluğunun artırılmasını hədəfləyən davamlı tədbirlərin görülməsi də qeyri-hökumət təşkilatlarının fəaliyyəti və bütövlükdə vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı, idarəetmədə ictimai iştirakçılıq səviyyəsinin yüksəlməsi üçün optimal mühitin formalaşmasını təmin edir.

Respublikamızda 2003-cü ildən etibarən Prezident İlham Əliyevin siyasi iradəsinə uyğun olaraq hüquq islahatlarının keyfiyyətə yeni mərhələsi başlayıb. Bu mərhələdə məhkəmələrin işinin təkmilləşdirilməsi və beynəlxalq tələblərə uyğunlaşdırılması məqsədilə “Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında” Qanun qəbul olunub, “Məhkəmələr və hakimlər haqqında” Qanuna əsaslı dəyişikliklər edilib. Hüquq islahatlarının davamlılığının təmin edilməsi baxımından Prezident İlham Əliyevin 2019-cu il aprelin 3-də imzaladığı fərman böyük önəm daşıyır. Bununla Azərbaycan məhkəmə islahatları müasir çağırışlara uyğun olaraq yeni mərhələyə keçid edib. Həmin sənədin icrası çərçivəsində qısa müddətdə bu sahədə nəhəng işlər görüldü, institusional tədbirlər çərçivəsində 13 regional məhkəmə, o cümlədən bölgələrdə ayrıca inzibati və kommersiya məhkəmələri yaradılıb, özəl ekspertiza təsbit olunub, mediasiya institutu fəaliyyətə başlayıb.

bu günlərdə Azərbaycan Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyi 2026-cı il üzrə kiçik, orta və böyük qrant müsabiqələrini elan edib. Agentlikdən verilən məlumata görə, müsabiqənin mövzular WUF13 ilə bağlı beynəlxalq təşəbbüslər, ətraf mühitin və sağlamlığın qorunması, insan alveri ilə mübarizə, ənənəvi ailə dəyərlərinin möhkəmləndirilməsi, həssas qruplarla iş, Azərbaycan Respublikasının əsir, itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarının hüquqlarının müdafiəsi, azad edilməmiş ərazilərdə mina və partlamamış hərbi sursatların yaratdığı təhlükə və onunla mübarizə, Qərbi Azərbaycana qayıdış prosesi, şəhid ailələri, veteranlar, müharibə iştirakçıları ilə iş, regionların sosial-iqtisadi inkişafına ictimai dəstək, milli, ictimai və beynəlxalq əhəmiyyətli digər təşəbbüsləri (sərbəst mövzu) əhatə edir.

YEGANƏ

Azərbaycanın mövqeyi yüksəlib

Azərbaycan iyul ayında sabit genişzolaqlı internetin orta sürəti üzrə ötən ayın müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə 2

pillə irəliləyərək 82,58 MB/s sürətlə 153 ölkə arasında 81-ci yerdə qərarlaşıb. “Speedtest Global Index”in hesabatına

əsasən, ölkəmizdə ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə sabit genişzolaqlı internetin orta sürəti 2 dəfə artıb. Azərbay

can mobil internetin sürəti üzrə 104 ölkə arasında 56-cı olub. Şəhərlərin sabit genişzolaqlı internet üzrə reytingində isə

Azərbaycan paytaxtı mobil internetin sürətinə görə isə əvvəlki aya nisbətən 4 pillə irəliləyib.

“Keçid” qrupundan “İnkişaf etmiş” qrupa

“Speedtest Global Index”in hesabatına əsasən, Azərbaycanda rabitə və telekommunikasiya sektorunun inkişafı istiqamətində yürüdülmüş siyasət və aparılan əhatəli tədbirlər ölkəmizdə internetə çıxış imkanlarının və genişzolaqlı sürətin artmasına səbəb olmaqdadır. Bir müddət əvvəl Mobil Rabitə Assosiasiyası (GSMA) tərəfindən dərc edilən “Mobile Connectivity Index” hesabatında Azərbaycan 173 ölkə arasında orta mövqedə qərarlaşıb. Ölkəmiz “Mobile Connectivity Index” üzrə “Keçid” (Transitioner) qrupundan, “İnkişaf etmiş” (Advanced) qrupuna daxil edilib. Mövcud global dəyərləndirmə Azərbaycanın orta statistik göstəricilərinə bərabər olduğunu göstərir. Öldə edilən mühüm nəticə ölkəmizdə

İKT sektorunun inkişaf etdirildiyini, rəqəmsal dövlət quruculuğunun komponentlərinin yaradıldığını və geniş tətbiq edildiyini göstərir. Bütün bunların nəticəsidir ki, son illər İT və innovasiyalar üzrə hesabatlarda ölkəmizin mövqeyi yüksəlib. Dünya Bankı (DB) tərəfindən 2023-cü ildə dərc edilmiş global tədqiqat sənədinə Azərbaycan “4G+” mobil şəbəkə infrastrukturunu vəziyyətinə görə, region ölkələri sırasındakı əlverişli dövlətlər qrupunda yer alıb. Sənəddə qeyd edilir ki, əhalinin 94 faizi genişzolaqlı internetlə əhatə olunub.

simum nəticəni, yəni mümkün maksimum 100 xaldan 99-100 balı toplayan ölkələr Türkiyə, Böyük

İKT-nin İnkişaf İndeksi üzrə yaxşı nəticə

Ölkəmiz, həmçinin, ötən il nəşr edilən “Global İnnovasiya İndeksi”ndə ölkəmiz innovasiya fəaliyyətinin səmərəliliyinə görə, irəliləyiş əldə edib və göstəricilərini 4 pillə yaxşılaşdıraraq 89-cu yerdə qərarlaşıb. Azərbaycan “innovasiya resursları” alt indeksində isə 76-cı yerdə qərarlaşıb. Qeyd edək ki, “innovasiya resursları” və “innovasiya

nəticələri” çox mühüm əhəmiyyətə malik indekslər olmaqla bir-birinə qarşılıqlı olaraq bağlıdır. Həmin göstəricilər üzrə irəliləyiş Azərbaycanın bu sahədə müasir institutlar yaratdığını, insan kapitalını, elm və təhsil potensialını inkişaf etdirdiyini, səmərəli biznes modelləri qurduğunu təsdiq edir. Ölkəmizdə digər indikatorlar olan “institusional mühit” istiqaməti üzrə 54-cü, “hökumətin səmərəliliyi” göstəricisi üzrə 58-ci yerdə layiq görülüb. Azərbaycan “biznes mühiti” indikatoru üzrə 17-ci, “biznesin aparılması siyasəti” üzrə isə

qəmsal transformasiya yanaşması, kibertəhlükəsizlik

22-ci yeri tutmaqla, Avropa məkanında ən innovativ imkanlara malik ölkələr qrupuna daxil olub.

Digər global reyting hesablatlarında, o cümlədən Dünya İqtisadi Forumunun “Global İnformasiya Texnologiyaları”, BMT-nin “E-Hökumət müayinəsi” hesabatlarında mövqeyini yaxşılaşdıraraq bir neçə pillə yüksəlib. Qeyd edək ki, həmin reytinglərdə 10-dan artıq İKT göstəricisi, global, regional və milli səviyyədə müqayisəli rabitə göstəriciləri təhlil edilir.

Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqı tərəfindən dünya ölkələrində informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsində inkişaf səviyyəsinin araşdırılmasına dair hesabatda da ölkəmiz əhəmiyyətli dərəcədə mövqeyini yaxşılaşdırmağa nail olub. Hesabatda Azərbaycan İKT-nin İnkişaf İndeksi üzrə hesabatında dünya ölkələri arasında 65-ci yeri tutub.

Ölkədə, həmçinin oyun sənayesinin inkişafı strategiyasının bir hissəsi olaraq nüfuzlu “Xsolla” şirkəti ilə oyun studiyaları üçün inkubasiya proqramı keçirir.

Kibertəhlükəsizlik indeksində layiqli reyting

mövqeyini yüksəldib.

194 ölkənin 20 indikator üzrə qiymətləndirilməsinin aparıldığı hesabatda əsasən, son 4 ildə kibertəhlükəsizlik sahəsində dünya ölkələrinin orta reyting göstəricisi təxminən 20 faiz yüksəlib və global orta göstərici 65,7 xala çatıb. Dünya üzrə ən mak

Britaniya, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Cənubi Koreya, Danimarka, Finlandiya, İndoneziya, İtaliya, Misir, Mavritaniya, Qatar və Səudiyyə Ərəbistanı olub. 90-95 xal arası nəticə göstərən ölkələr arasında digər inkişaf etmiş dövlətlər, o cümlədən Azərbaycan yer alıb.

“Startup Genome” beynəlxalq hesabatında əlverişli mövqe

Dünya ölkələrinin innovasiya ekosisteminin təhlilini aparan “Startup Genome” şirkətinin bir müddət əvvəl açıqladığı 2025-ci il üzrə hesabatda Azərbaycan “Asiya ekosisteminə istedadların əlçatanlığı” reytingində ilk iyirmi beş ölkə arasında yer alır. “Startup Genome” hesabatında göstərilir ki, Azərbaycandakı ekosistem dövlətin rə

və insan kapitalının inkişaf təşəbbüsləri ilə hərtərəfli dəstəklənir. 2024-2025-ci illərdə startaplar üçün “Microsoft”, “Viveka” və “Startup Wise Guys” kimi global səviyyədə tanınan şirkətlərin cəlb edilməsi ilə bir sıra layihələr reallaşdırılıb, rəqəmsal dövlət xidmətlərinin spektri və miqyası genişləndirilib.

lir. Bütün bu səmərəli layihə və əməkdaşlıq proqramları startapların müasir biznes modeli kimi ön plana çıxması ölkəmizdə yüksək rəqabətli insan kapitalının formalaşmasında da mühüm rol oynayacaq.

E.CƏFƏRLİ

Rusiya-Ukrayna müharibəsi yekunlaşmışdır?

Moskva hücumlarını davam etdirir

Avqustun 15-də baş tutan
Alyaska, avqustun 18-də keçiri-

lən Vaşinqton görüşlərinin ar-
dından Ukrayna - Rusiya müha-

ribəsinin bitəcəyi ilə bağlı
ümidlər yarınsa da, son günlər

yaşananlar fikirləri haçalamaq-
dadır. Belə ki, görüşlərin ardın-
dan münaqişə tərəfləri ilə tə-
masla bağlı fikir mübadilələri
aparılsa da, sülhlə bağlı mövqə-

lər açıqlansa da, gözlənilənlərin
əksinə olaraq döyüşlər hələ də
davam etməkdədir. Sülh gözlə-
nildiyi halda raket hücumları da-
ha da intensivləşib.

Hamı sülh gözləyir, Rusiya bombardman edir...

Bəli gözlənilənlərin əksinə olaraq cəbhədəki vəziyyət stabilləşmədi - əksinə, daha da kəskin hal aldı. Belə ki, Rusiya avqustun 19-na keçən gecə Ukraynaya qarşı indiyədək ən kütləvi hücumlarından birini həyata keçirib. Belə ki, hücumda 270 pilotsuz uçuş aparatı, beş ballistik və beş qanadlı raketdən istifadə edilib. Hücumlarda strateji aviasiya da iştirak edib. Rəsmi açıqlamaya əsasən, hava hücumundan müdafiə qüvvələri əksər hədəfləri məhv edə bilsə də, 40-dan çox zərbə qeydə alınıb. Xüsusilə "X-101" tipli qanadlı raket və üç "İsgəndər-M" ballistik raketləri hədəflərinə çatıb. Məlumatlara görə, ən güclü zərblər Poltava vilayətinə, xüsusən də Kremençuk şəhərinə endirilib.

Vilayətin hərbi administrasiyasının rəhbəri Vladimir Koqutun sözlərinə görə, hücum nəticəsində 1,5 mindən çox insan işıqsız qalıb.

Avqustun 20-də isə Sumı vilayətinə zərbə endirilib - hücumda istifadə edilən 93 dron və 2 raketdən 62 dron və 1 raket vurulub. Hücum nəticəsində ən azı 14 nəfər yaralanıb. Odessa bölgəsində isə enerji obyektləri hədəfə alınıb, enerji infrastrukturuna ziyan dəyib.

Rusiya ordusu avqustun 21-i gecə saatlarında yenidən Ukraynaya kütləvi hücum həyata keçirib. "RBK-Ukrayna"-nın məlumatına görə, partlayışlar həm şimal, həm də mərkəzi bölgələrdə eşidilib. Ukraynanın Sumı, Dnepropetrovsk, Zaporijje, Lvov və digər vilayətlərindəki obyektlər hücumu məruz qalıb. Hücumlar zamanı "Kinjal", "Kolibri" raketləri və "Şahed" dronlarından, həmçinin uzaqmənzilli "X-101"

qanadlı raketlərinin daşıyıcısı olan "Tu-95MS" və "Tu-160" strateji bombardmançı-raket daşıyıcı təyyarələrindən istifadə edilib. Ukraynanın Dnepropetrovsk vilayətinin Pavloqrad şəhərində PUA-nın qaz kompressor stansiyasına zərbə endirdiyi də iddia edilir, hadisə yerində yanğın baş verib.

Avqustun 21-də həyata keçirilən genişmiqyaslı hava hücumu zamanı isə raketlərdən biri ABŞ-ın elektronika istehsalı zavoduna düşüb. Bu barədə Ukrayna XİN başçısı Andrey Sibiqa "X" hesabında yazıb. "Raketlərdən biri ABŞ-a məxsus böyük elektronika istehsalı zavoduna düşüb, bu da ciddi zərər və insan tələfatına səbəb olub. Bu, müdafiə və ya ordu ilə heç bir əlaqəsi olmayan tamamilə mülki obyektir. Bu, Rusiyanın ilin əvvəlində Kiyevdəki "Boeing" ofislərinə zərblərindən və digər hücumlarından sonra Ukraynadakı ABŞ müəssisələrinə qarşı daha bir hücumdur", - o yazıb.

Nazirin, ondan əvvəl isə Zakarpatye vilayəti dövlət və hərbi administrasiyasının rəhbəri Miroslav Biletskiyin paylaşdığı foto və videolarından göründüyü kimi, söhbət "Fleks Ukrayna" (Mukaçev) şirkətindən gedir. Bu şirkət elektronika istehsalı və dizayn sahəsində dünya liderlərindən biri olan "Flextronics"-ə məxsusdur.

Göründüyü kimi, hücumların həm miqyası, həm də sayı sülh danışıqlarından əvvəlki dövrə nisbətən daha da artıb. Bu isə prosesin müsbət notlarda bitəcəyinə şübhə yaradır.

Görüş baş tutmaya bilər?

O ki qaldı, ikitərəfli və ya üçtərəfli formatda görüşlə bağlı planlara, bununla bağlı artıq bir neçə gündür ki, dünya KİV-ləri müəyyən iddialar irəli sürürlər. Əvvəlcə avqustun 22-də keçirilməsinin nəzərdə tutulduğu bildirilsə də, sonradan tarix avqust ayının axırına kimi "təxirə salındı". Hətta Budapeşt, Cenevrə, Roma, İstanbul kimi şəhərlər görüş ünvani kimi açıqlanmışdı. Amma proseslərin inkişafı göstərir ki, Rusiya tərəfi görüşün baş tutmasına can atmır -

Kremlin əsl rəhbəri kimdir?

Lavrovun bu açıqlamasına Avropanın cavabı daha sərt olub. Belə ki, Avropa Komissiyasının müdafiə və kosmos məsələləri üzrə komissarı Andrius Kubilyus açıqlama verib.

bunu təsdiqləyən faktlar var. Belə ki, avqustun 20-də Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov Putin-Zelenski görüşünü mümkünsüz adlandırmışdı. Lavrov bildirmişdi ki, avqustun sonunadək belə bir sammitin keçirilməsi ehtimalı sıfırıdır, gələcəkdə də şanslar ya çox azdır, ya da ümumiyyətlə yoxdur. Rusiya XİN rəhbəri bildirmişdi ki, Putinlə Zelenskinin görüşü yalnız danışıqların yekun mərhələsində, bütün əsas məsələlər razılaşdırıldıqdan sonra

mümkün ola bilər. Əks halda bu cür sammit təşkil etmək məntiqsizdir.

Dünən isə Sergey Lavrov Hindistanın XİN rəhbəri ilə birgə mətbuat konfransında görüşlə bağlı fikirlərini yenidən bölüşüb. O, Vladimir Putinin Volodimir Zelenski ilə yalnız ali səviyyədə müzakirə olunacaq məsələlərin tam həzləndiyi halda görüşə razılıq verəcəyini bildirib. Nazirin sözlərinə görə, hazırda ekspertlər və nazirlər mümkün görüş üçün müvafiq tövsiyələr hazırlayırlar. O əlavə edib ki, əgər Ukrayna ilə saziş imzalamaq gündəmə gələrsə, Kiyevdən tərəfdən imza atənların legitimliyi ciddi sual altında olacaqdır.

Lavrov həmçinin Ukraynanın mövqeyinin Donald Trampın sülh təşəbbüslərini pozmağa yönəldiyini iddia edib. O, Alyaskada keçirilən Rusiya-ABŞ sammitinin münaqişənin həllində ciddi irəliləyişlərə yol açdığını, lakin "istəklə koalisiyası"nın fəaliyyətinin bu prosese əngəl törətdiyini vurğulayıb.

də təkid edirsə, o halda Putinin Kremlin əsl rəhbəri olub-olmaması sual altına düşür:

"Kremlə kim rəhbərlik edir: Putin, yoxsa Lavrov? Putinin Trampa ikitərəfli görüşdə verdiyi vədləri Lavrov ictimai şəkildə inkar edirsə, necə onunla danışıqlar aparmaq olar? Bəlkə də Kremlə əslində Putin deyil, başqası rəhbərlik edir?"

Kubilyusun bu açıqlaması Qərbdə Rusiya hakimiyyəti daxilindəki ziddiyyətlər mövzusunı gündəmə gətirib. Analitiklər hesab edirlər ki, Putinin Tramp ilə görüşündə səsləndirilən bəyanatların Lavrov tərəfindən inkarı Kremlin daxilində ciddi fikir ayrılıqlarının mövcudluğunu göstərir.

P.İSMAYILOV

Çin-Pakistan-Əfqanıstan formatı

Regiona nə qazandırır?

Cənub-Şərqi Asiyada sülh, sabitlik və təhlükəsizliyin təmin edilməsi istiqamətində regional əməkdaşlıq daha da möhkəmləndirilir. Belə ki, avqustun 20-də Əf-

qanıstanın paytaxtı Kabilə Əfqanıstan, Çin və Pakistan xarici işlər nazirlərinin üçtərəfli dialoquna dair altıncı sessiya keçirilib. Görüşdə üç ölkə arasında diplomatik-

siyasi, iqtisadi-ticarəti və hərbi-təhlükəsizlik üzrə əməkdaşlığın prioritetləri, o cümlədən regional təhlükəsizlik mexanizminin formalaşması və terrorizmə qarşı mübari-

zənin əhəmiyyəti barədə ətraflı müzakirələr aparılıb. Bir çox sahələrdə, xüsusilə də regional təhlükəsizlik və nəqliyyat-kommunikasiya sahəsində üçtərəfli əmək-

daşlığın dərinləşdirilməsinin zəruriliyi vurğulanıb. Görüşdə, həmçinin dövlətlərarası mədəni əlaqələrin inkişafı ilə bağlı məsələyə də toxunulub.

Əfqanıstan XİN başçısı Əmir Xan Muttaki qeyd edib ki, regionda qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsi üçün yeni imkanlar açılır və son dörd ildə iqtisadi-ticarəti və investisiya layihələrində irəliləyişlər əldə edilib. Onun sözlərinə görə, üç ölkənin iqtisadi potensialından maksimum şəkildə səmərəli istifadə edilməlidir. Pakistan XİN başçısı İshak Dar öz növbəsində görüşün əhəmiyyətini vurğulayıb və bunu əməkdaşlığın dərinləşdirmək üçün yaxşı fürsət adlandırb. O, Əfqanıstan və Pakistan arasında münasibətlərin müsbət dinamikasını qeyd edərək gələcək irəliləyişlərə ümidvar olduğunu bildirib. Çinin xarici işlər naziri Vanq İ isə öz çıxışında rəsmi Pekinin Kabilə bir çox sahələrdə münasibətlərinin inkişaf etdiyini və ikitərəfli əməkdaş-

Üç nazirin bəyanatı

lığın genişləndiyini diqqətə çatdırıb. Çinin XİN rəhbəri, həmçinin Əfqanıstan və Pakistan arasında diplomatik nümayəndəliklərin səfir səviyyəsinə qaldırılmasını müsbət qiymətləndirib. Bununla yanaşı, Vanq İ regional problemlərin yalnız region dövlətlərinin maraqlarına uyğun həll edilməsinin və regiondan kənar dövlətlərin müdaxiləsinin qarşısının alınmasının zəruriliyini də vurğulayıb. İclasın yekununda tərəflər üçtərəfli formatın davam etdirilməsinə və qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsinə sadiq olduqlarını təsdiqləyiblər.

Çin Əfqanıstanı öz layihəsində görmək istəyir

Pakistanlı politoloq, Sülh Araşdırmaçıları və Diplomatiya İnstitutunun rəhbəri Məhəmməd Asif Nur "Yeni Azərbaycan" qəzetinə şərhində qeyd edib ki, Çin-Pakistan-Əfqanıstan əməkdaşlıq formatında ilkin və əsas hədəf Cənub-Şərqi Asiyada siyasi sabitlik və iqtisadi inkişafı təmin etməkdir. "Çin, Pakistan və Əfqanıstan arasında üçtərəfli dialoqun əsas mahiyyəti Çin-Pakistan İqtisadi Dəhlizini genişləndirmək və Əfqanıstanı bu dəhlizə daxil etməkdir. Regionda yeni siyasi və iqtisadi dinamikalərin formalaşması üçün bu, strateji cə-

hətdən əhəmiyyətlidir. Çinin "Bir kəmə, bir yol" layihəsinin bir qolu olan Çin-Pakistan İqtisadi Dəhlizi avtomobil və dəmir yolları, enerji layihələri şəbəkəsi vasitəsilə Çinin Sincan şəhərini Pakistanın Qvadar limanı ilə birləşdirir. Pekinin Əfqanıstanı bu dəhlizə daxil etməkdə başlıca məqsədi həm özünün və regionun təhlükəsizlik problemlərini həll etmək, həm də bu ölkədə öz iqtisadi layihələrini həyata keçirməkdir. Əfqanıstanda sabitliyin bərqərar olması Pekin üçün vacibdir. Çünki Əfqanıstanda qeyri-sabitliyin mövcud olması Çinin regionda investisiya layihələrinin təhlükəsizliyinə birbaşa təsir göstərir," - deyir M.A.Nur

vurğulayıb ki, Əfqanıstanın Çin-Pakistan İqtisadi Dəhlizinə daxil olması onun iqtisadiyyatı üçün də faydalıdır: "Əfqanıstanda yeni hakimiyyətə ölkəni bu dəhliz üzərindən Pakistanın Qvadar limanı vasitəsilə beynəlxalq bazarlara,

xüsusilə Çin bazarına çıxarmaq istəyir. Çin bu məsələdə Əfqanıstanı öz köməkliyini göstərməyə hazırdır. Sözsüz ki, Əfqanıstanın Çin-Pakistan İqtisadi Dəhlizinə inteqrasiyası ölkədə yeni dəmir yollarının salınmasına və mühüm enerji layihələrinin həyata keçirilməsinə yol açacaqdır. Əfqanıstanda sabitliyin və təhlükəsizliyin təminatı istiqamətində addımların atılması Pakistan üçün də əhəmiyyətlidir - bu istiqamətdə irəliləyişlərin olacağı təqdirdə rəsmi İslamabad həm Mərkəzi Asiyaya çıxış yolu, həm də Çin investisiyalarının ölkəyə cəlb etmək imkanları əldə edəcək". Ekspertin sözlərinə görə, həm Pakistanın, həm də Əfqanıstanın təhlükəsizliyi Çinin Cənub-Şərqi Asiya strategiyasında xüsusi prioritet təşkil edir: "Moskvanın Talibanı tanımasından sonra Çin ilə Taliban arasında diplomatik təmaslar daha da intensivləşib. Çin Əfqanıstanda yeni hakimiyyətlə diplomatik-siyasi, iqtisadi-ticarəti və təhlükəsizlik sahələrində münasibətləri genişləndirməklə Hindistanın regionda təsir imkanlarını neytrallaşdırmaq niyyətindədir. Çin Dehlinin regionda söz sahibi olmasına imkan vermə bilməz. Çin Cənub-Şərqi Asiyanın yeni geosiyasi və geoiqtisadi mənzərəsini formalaşdırmaqda maraqlıdır".

Pekin vasitəçi rolunda

T.İsmayılov əlavə edib ki, Çin həm də Əfqanıstanla Pakistan arasında siyasi və təhlükəsizlik problemlərinin həllində vasitəçi ola bilər: "Birincisi, Çinin regionda neytral və güclü iqtisadi tərəfdaş kimi imici var. İkincisi, Pekin sabitlikdən birbaşa qazanır - sabit olmayan Əfqanıstan Çinin Sincan bölgəsinə də təhlükə yaradır. Ona görə də Çin həm islam radikalizminin qarşısını almaq, həm də enerji və ticarət marşrutlarını təmin etmək üçün İslamabad-Kabil xət-

tində dialoqu təşviq etməyə çalışır. Yekunda demək olar ki, üçtərəfli əməkdaşlıq sabitlik, iqtisadi inteqrasiya və geosiyasi balans üçün həyati əhəmiyyət daşıyır. Çin oyunun qaydalarını müəyyən edən əsas güc mərkəzi, Pakistan strateji tərəfdaş, Əfqanıstan isə bu prosesin ən zəif, amma həlledici həlqəsidir. İndiki mərhələdə bu format tam sabitlik gətirməyə də, regionda alternativsizlik statusu qazanmaq üzrədir".

Yunis ABDULLAYEV

Əfqanıstanın "Bir kəmə, bir yol"a qoşulması realdır mı?

Politoloq Tural İsmayılov hesab edir ki, Çin, Pakistan və Əfqanıstan arasında üçtərəfli əməkdaşlığın gücləndirilməsi, əslində, təkcə Cənub-Şərqi Asiya üçün deyil, bütövlükdə Asiya qitəsinin təhlükəsizlik arxitekturası üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Onun sözlərinə görə, bu format, bölgədə radikalizm, narkotik ticarəti, qeyri-legal miqrasiya və transsərhəd cinayətkarlıq kimi problemlərin həllində vacib rol oynaya bilər: "Əfqanıstanın taleyi regionun sabitliyi ilə birbaşa bağlıdır və Çin də bunun fərqindədir. Ona görə Pekin Əfqanıstanın tamamilə xaos mənbəyinə çevrilməsinin qarşısını almaqda maraqlıdır. İqtisadi baxımdan bu üçtərəfli əməkdaşlığın əsas sütunu Çinin "Bir kəmə, bir yol"

təşəbbüsüdür. Pakistan bu layihədə artıq önəmli iştirakçısıdır - CPEC (Çin-Pakistan İqtisadi Dəhlizi) bunun nümunəsidir. Əfqanıstanın isə bu layihəyə qoşulması hələ də siyasi qeyri-sabitlikdən asılıdır. Amma nəzəri baxımdan Əfqanıstan üzərindən Mərkəzi Asiya və Cənubi Asiyayı birləşdirən yeni dəhlizlərin açılması həm Çinin, həm də Pakistanın maraqlarına tam cavab verir. Burada infrastruktur, enerji daşımaları və logistika mərkəzlərinin yaradılması prio-

ritet ola bilər". Ekspert qeyd edib ki, Taliban rejiminin beynəlxalq legitimliyi zəifdir və bu, Çinin tamhüquqlu inteqrasiyasını çətinləşdirir: "Amma Çin pragmatik siyasət yürüdür - o, Taliban hökumətini tanımasa da, faktiki olaraq iqtisadi dialoqu davam etdirir. Bu, gələcəkdə Əfqanıstanın "kəmə və yol" layihəsinin periferik deyil, əsas həlqələrindən birinə çevrilməsi üçün zəmin yarada bilər".

İqtisadi-sosial islahatlar sayəsində...

Orta aylıq əməkhaqqı birinci yarımillikdə 9,4 faiz artıb

2025-ci ilin yanvar-iyul aylarında əhalinin nominal gəlirlərində, bank əmanətlərində, ünvanlı sosial yardımın məbləğində, maddəli işçilərin orta aylıq əməkhaqqında da artımlar qeydə alınıb. Belə ki, ölkə iqtisadiyyatında maddəli çalışən işçilərin sayı 1 milyon 770,8 min nəfər olub və maddəli işləyənlərin orta aylıq nominal əməkhaqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 9,4 faiz artaraq 1097,3 manat təşkil edib. Əməkhaqqı neft-qaz sektorunda 3918,7 manat, qeyri-neft-qaz sektorunda 1044,9 manat olub. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 1061,8 manat, özəl müəssisələrdə işə 1133 manat təşkil edib.

İqtisadiyyatın mədəncixarma sənayesi, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, informasiya və rabitə, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, eləcə də nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı daha yüksək olub. Bu göstərici uğurlu sosial-iqtisadi dinamikanın nəticəsi hesab edilə bilər.

Qeyd edilən dövrdə inflyasiya 2024-cü ilin eyni dövrü ilə nisbətə 5 faiz təşkil edib ki, bu da əhalinin real gəlirlərinin inflyasiyanı bir neçə faiz-bənd üstələdiyini göstərir. Nəticədə həm əhalinin orta aylıq əməkhaqqı, həm də real gəlirləri inflyasiyanı üstələməklə onların sosial rifah vəziyyətinə müsbət təsir edib.

Minimum əməkhaqqı və pensiyalarda artımlar

Əhalinin orta aylıq əməkhaqqının və gəlirlərinin artmasında ölkəmizdəki iqtisadi fəallığı yüksəltməsi, biznes sektorundakı dinamika, dövlətin həyata keçirdiyi sosial müdafiə tədbirləri mühüm rol oynayır. 2025-ci ildən icrasına start verilmiş beşinci sosial paket çərçivəsində bir sıra sahələrdə sosial artımların icrasına start verilib. Dövlət başçısının imzaladığı “Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində tədbirlərin davam etdirilməsi haqqında” sərəncamına uyğun olaraq, minimum aylıq əməkhaqqının məbləği 16 faiz artırılaraq 345 manatdan 400 manata çatdırılıb. Vahid tarif cədvəlinə (VTC) əsasən, dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən sahələrdə (so-

sial, elm, səhiyyə, mədəniyyət, gənclər və idman, kənd təsərrüfatı, ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi, mənzil-kommunal, nəqliyyat və rabitə, meliorasiya, su təsərrüfatı və balıqçılıq və s) çalışan işçilərin əməkhaqları artırılıb. Habelə minimum pensiyanın məbləği 280 manatdan 320 manata çatdırılıb, vahid indeksasiya metoduna əsasən, bütün kateqoriyalardan olan pensiyaçıların pensiyaları indeksləşdirilərək artırılıb, habelə əmək pensiyalarının artımı təmin olunub. Ehtiyac meyarının məbləğinin 2025-ci il yanvarın 1-dən 285 manata çatdırılması sayəsində ünvanlı sosial yardım proqramı çərçivəsində vətəndaşların aldığı yardım məbləği də artırılıb.

Bütün növ sosial müavinətlər 20 faiz yüksəlib

Dövlət başçısının “Dövlət büdcəsindən maliyyələşən bir sıra təşkilatlarda çalışan işçilərin əməkhaqlarının artırılması haqqında” sərəncamına əsasən, Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyəti və Aparatı və Gəncə bölməsinin Aparatı, Heydər Əliyev Mərkəzi, “Azərbaycan Milli Ensiklopediyası” Elmi Mərkəzi, Atatürk Mərkəzi, dövlət arxivləri və filialları, Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının daimi fəaliyyət göstərən işçi qrupu, Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının işçi qrupu, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Aqrar İnnovasiya Mərkəzinin Aparatı, Maliyyə Elm-Tədris Mərkəzi, Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodiki və İxtisasartırma Mərkəzi, Dövlət Film Fondu, Quba şəhərində “Soyqırımı memorial kompleksi”, Milli Aerokosmik Agentliyinin Aparatı, Milli Kulinariya Mərkəzi, Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu və icra hakimiyyəti orqanlarının nəzdindəki mərkəzləşdirilmiş mühasibatlıqların maaşları 2025-ci il yanvarın 1-dən orta hesabla 15 faiz artırılıb.

Prezident İlham Əliyevin müvafiq fərmanına əsasən, Müdafiə Nazirliyinin və digər güc strukturlarının həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının aylıq vəzifə maaşları artırılıb. Eləcə də bir sıra dövlət orqanlarında xüsusi hərbi rütbəsi olan şəxslərin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi məqsədilə maaşlarında artımlar edilib.

Dövlət başçısının “Sosial müavinətlərin, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdlərinin və fəxri adlara görə təqaüdlərin məbləğlərinin artırılması və bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarında və sərəncamında dəyişiklik edilməsi haqqında” fərmanına əsasən, iyulun 1-dən bütün növ sosial müavinətlərin məbləğləri orta hesabla 20-30 faiz artırılıb.

Nəticədə bu genişmiqyaslı və sistemli sosial tədbirlər vətəndaşın sosial həyatında müsbət dəyişikliklərə səbəb olub.

E.CƏFƏRLİ

Ölüm əleyhinə qiyam

Alber Kamünün “Taun” romanı haqqında

əvvəli ötən saylarımızda

Əsərin əvvəlində intihar cəhd göstərən qaçaqmalçı Kottar taun epidemiyası yayılandan sonra sosial maskasını dəyişir. Şərin qol-qanad açması üçün şeytani situasiyanın yaranması vacib şərtir. Bayaقدan əməllərinin işə olunacağından, tutulacağından qorxan Kottar indi sevinir ki, tək özü yox, bütün şəhər qorxu altında yaşayır, həşərat sürüsü kimi şəhərə doluşan əcəl toxumları hamını təqib eləyir. Artıq Kottarın qanunsuz əməlləri heç kimin vecinə deyil, üstəlik, fəaliyyətini bir az da genişləndirib daha çox qara pul qazanmaq üçün ideal şərait yaranıb. Bir sözlə, hamını öldürən ölüm Kottara ikinci nəfəs verir, həyat verir, insanlıq qənimini iblis ona təzə bazar açır. Onun bulaşmış ehtirası, qəddar tamahı əcəl meyvələrilə, şər mikroblarıyla yemlənir.

Şeytan ordusu yorulub-usanıb yavaş-yavaş qışlasına çəkilməyə başlayanda Kottarın dərdi təzələnilir, çünki quldur xislətli bu qaçaqmalçı ictimai mənafeyə düşmənin kəsilib, həmişə onun əleyhinə işləyib. Camaat yasa batanda Kottar bayram eləyir, hamıya xoş üz göstərir, camaat sevinəndə onun iblis fabrikinə dönmüş beynini qara tüstü-duman sarır. Ölüm yerini həyata verməyə başlayanda Kottar silaha sarılıb hələ taunun cəngindən qurtulmamış, xoşbəxtliyə susamış insanların üstünə ölüm saçır. Bu, əslində onun yarımçıq qalmış intiharının ardıdır, Kottar şərin həmləsinə ona görə davam gətirir ki, özünü məhz öz əliylə məhv eləsin. Şər hər zaman canını didib-dağıtmağa, özünü puça çıxarmağa meyilli olur. Suç duyğusu cəza tələb eləyir, qurban istəyir. Kottarı da ya türmədə, ya da dəlihanada tənha, əzablı ölüm gözləyir.

Qapalı şəhərdə ilişib qalmış qorib jurnalist Ramberin də davranışının motivləri maraqlıdır. Parisli jurnalistin ölümə qədər çıxmaq imkanı yaranmış məqamda qəfildən fikrini dəyişməsi, Oranda qalıb ölətlə cəngə çıxan orduya qoşulması onun hansı cəhətlərindən xəbər verir - cəsarətindənmi, fədakarlığındanmi, insansevərliyindənmi? Çox güman ki, bunların heç birindən. Geridə qoyub gəldiyi xoşbəxt həyatına qovuşmasından ötrü üzünə qapı açılarda Ramber birdən anlayır ki, dara düşmüş insanları bu vəziyyətdə qoyub qaçsa, bir də heç vaxt həyatından zövq ala bilməyəcək, özünə hörmətini biryolluq itirəcək, vicdanıyla ömürlük əlbəyaxa qalacaq. Əlbəttə, belə yaşamaqdan ölüm yeydir, yox, ölməyib sağ qalsa, öz xoşbəxtliyindən ikinəfəs alacaq. Bu da bir növ eqozizmdir, bəlkə də mənəvi əsasdan məhrumdur, ancaq ictimai mənafe baxımından nəinki zərərli deyil, hətta faydalıdır.

Ramber bizə tanış per-

sonajlarla söhbətində belə deyir: “Təbəssümə xoşbəxt olmaq ayıbdır... Əvvəl elə bilirdim mən bu şəhərdə yadam, burada mənlik bir iş yoxdur. İndisə içimdə belə bir hiss var ki, istər-istəməz mən də buralıyam, mən də sizlərdən biriyəm. Bu fəlakətin hamımıza eyni dərəcədə dəxli var”.

Yerli Kottardan fərqli olaraq gəlmə Ramber camaatın dərdinə, qayğısına könüllü şərik çıxır, onların mənafeyini öz nəfəsinə çevirə bilər. Ölümün həmləsi qarşısında beyni qəfil aydınlanan, ekzistensiyası kənar aləmdən arınıb dilə gələn jurnalist anlayır ki, hamının xəstəliyə düşər olduğu dünyada sağlam qalmaq, hamıya bədbəxtlik üz verən yerdə xoşbəxt yaşamaq nəinki mümkün deyil, həm də böyük əxlaqsızlıqdır. Universal mahiyyət daşımayan, hamının olmayan xoşbəxtlik əsl xoşbəxtlik deyil, yalançı fərvanlıq, öləri illüziyadır. Çörəyi xalqın fəlakətindən çıxan, insan cəsədlərinin, siçovul leşlərinin üstündə ziyafət quran Kottarın timsalında biz bunu gördük.

Taun - şərin, absurdun, ölümün rəmzidir. Ana təbiətin yetirdiyi, həyatın bəslədiyi taun mikrobları heç vaxt ölmür, bu isə o deməkdir ki, şər dünyanın, təbiətin daimi halıdır, ara-sıra kükrəyib zəlzələtək varlığın dayaqlarını sarsıdır, sonra da yavaş-yavaş sellər kimi torpağın təkinə hopur. Şeytan mürgüleyəndə yer üzündə dinclik, əmin-amanlıq bərqərar olur, ta yeni bir sunami dalğası baş qaldırına qədər. Şər əbədi, yenilməz bir qüvvədir, üstəlik də həyata yad, gəlmə deyil, şər həyatın, təbiətin öz bəlasıdır. Ölüm həyatla qoşa yaranır, ölüm həyatın əkiz qardaşı, varlığın ikinci (əslində birinci) üzüdür, ona görə də ölümü ləğv etmək mümkün deyil, çünki ölümü hansısa möcüzəli üsulla aradan qaldırırsan belə, həyat da onun qoltuğunda gedəcək. Odur ki, ölüm də, şər də həyatın ayrılmaz parçası, absurd dünyanın iki kor gözündən biridir.

Əsərin sonlarında doktorla astma xəstəsi olan qoca pasiyenti arasında belə bir atıştı mükalimə baş verir:

“Rie qoca xəstəsinin mənzilinə çatanda toran qovuşmuşdu. Şəhərdən gələn sadyanalıq socaları otağa da dolurdu, qoca həmişəkitək qabdan-qaba boşaltdığı noxudları sayırdı (qoca Qran cümlə cilalamaqla, bu qoca da noxud saymaqla absurd müqavimət göstərir - F.U). - Lap yaxşı eləyirlər. Camaatın şənəlməyə haqqı var, görək həyatın hər üzünü görəsən, - dedi qoca. - Bəs sizin kolleqanız niyə görünmür, doktor? Olmaya başında bir iş var?”

Əşkdən partlayış səsləri gəldi, ancaq bu dəfə xətası yoxuydu, uşaqlar fişəng atırdılar. Həkim qocanın xışıldayan sinəsini dinşəyə-dinşəyə cavab verdi:

- Kolleqam öldü.
- Bahooo, - qoca dilxor

oldu.

- Taun apardı.
Qoca bir az susub dil-ləndi:

- Hə, yaxşılar həmişə qabağa düşürlər. Həyatın üzü budur. O kişi nə istədiyini yaxşı bilir.
Həkim aparatını çantasına qoya-qoya soruşdu:
- Bunu niyə deyirsiniz?
- Heç, elə-belə. O, boş-boş danışan oğul deyildi. Hər halda mənəm könümə yatırdı. Eləcə xoşuma gəlirdi. Baxırsan, biriləri deyir: “Taun aləmi bürüyüb, taun bizə bəla gətirib”. Az qalır-lar buna görə orden-medal istəyələr. Axı taun nə olan şeydir? O da həyatın bir üzüdür, vəssalam.

- İnqilabı ələməyi unutmayın.

- Narahat olmayın. Mən hələ çox yaşayacağam, çox-larını yola salacağam. Mən axı yaşamağı bacarıram...”

Belə görünür ki, “yaşamağı bacaran” bu hiyləgər qoca sağalmaz xəstəliyini özü üçün peyvəndə çevirib, onun nəfəs yollarında yuva qurmuş viruslar, mikroblar yad cisimləri orqanizminə buraxmır, beləliklə onu ən qorxulu epidemiyadan qoruyur. Əslində bu, qocanın öz itirisi da deyil, onu öz emalatxanasında yoğurub yapıb bu dünyaya gəndərmiş ana təbiətin bəliqidir...

Kamü şərin varlığını, yenilməzliyini, ölməzliyini təsdiqləyəndə, inadkar mənəvi kimisi onunla barışmır, insanı ölümlü, absurd həyata qarşı qiyama çağırır. Qiyam xaosu şəkilləndirmək, boşluğu məzmunla doldurmaqdır. Kainat özlüyündə mənasız, dəyərsiz olsa da, insan ona mənə, dəyər qazandırmaq gücündədir. Qiyam ölümə, yoxluğa, heçliyə qarşı peyvənddir.

Doktor Rie ilə dostları taunla mübarizənin faydasız olduğunu bilsələr də, mübarizədən çəkinmirlər, çünki şərə qarşı qiyam, ölümə barışmamaq onların bu dünyadakı varlığına məzmun verir, yaşamağa bəraət qazandırır. Nə olsun ki, həyatın öləri sevincləri, dünyanın keçici zövqü-səfası müdam təhdid, təhlükə altındadır. Bu amansız təhdidlər, təhlükələr arasında həyatı yaşatmaq, heybətlili fələyin hüzurunda xəzan vurmuş yarpaq qədər siqləti olmayan fəni canları şərin vahiməsindən, ölümün qorxusundan arındırmaq, aramsız matəm içində ruhun müvazinətini, ciddiyyəti, təmkini, kədərə bükülmüş olsa da, təbəssümü qoruyub saxlamaq, iblisə qarşı qiyam bayrağı qaldırmaq - əgər bacarırsansa, budur əsl müdriklik, budur gerçək qəhrəmanlıq. Doktor Rie kimi qəhrəmanlığa heç bir iddian olmasa belə...

...Bir zaman Mövlana da fələyin gərdişinə qarşı metafizik qiyama qalxmışdı: “Mən bir saman çöpüyəm ki, kainatın cazibəsinə üsyan edirəm! Mən bir toz zərrəsiyəm ki, Allaha üsyan edirəm!...”

F.Uğurlu

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM - 0125984955,
0552004544
“Azərmətbuatayımı” ASC - 0124411991,
0124404694
“Səma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100,
0504560835

“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Bakmətbuat” MMC - 0124314313
“Ziya LTD” MMC - 0124977696,
0503067744

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Şənbə üçün nəzm

Hələ yaşamağa dəyər bir az da

Meşə çığırları dönlüb bir çaya,
Torpaq yağışlardan bəhrələnidir,
Necə gözəl olub təbiət, Allah-
Quru kötlüklər də pöhrələnidir!
Gəzmək istəyirəm dünyanı yazda
Hardasa, hardasa məni duyan var,
Hələ yaşamağa dəyər bir az da.
Təklili keçmiş ötürməliydim,
Ömrümə bir yoldaş götürməliydim.
Bacım arzudaydı,
anam murazda
Hardasa, hardasa məni sevən var,
Hələ yaşamağa dəyər bir az da.
Yollar eniş-yoxuş,
bələn-bələndi.
Yollar
min ildir ki, gedib gələndi.
Təzəydi,
köhnəydi,
nəydi, bilmədim,
Talada çiğrılar qafiyələndi...
Dünon Bethovini çaldılar sazda,
Hardasa, hardasa bizi duyan var,
Mənim bir gecikmiş məhəbbətim var,
Dönlüb bağilləşən həqiqətim var.
Səni səsləyirəm, ay ev yiyəsi,
Səsimə səs versin o tayda kim var.
Dodaqlarda donan bir busə kimi
Harda görünüb ki, söne arzular.

Qıvrıla-qıvrıla bir gürzə kimi
əsrin ovsununa yatıb Araz da.
Dünyanın işini nə bilmək olar
Hələ yaşamağa dəyər bir az da,
Hələ yaşamağa dəyər bir az da.

Bir adam yol gedir bizdən qabaqda

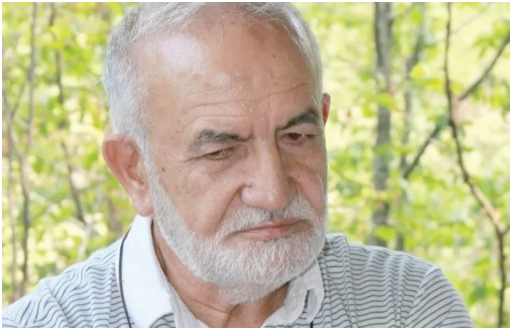
Hərdən üz çevirib taleyə, baxta,
Çıxdığı səfərdən qorxub qaçan var.
Bir adam yol gedir bizdən qabaqda,
Yaxşı ki, dünyaya cığır açan var.
Bizi səsləyirdi verdiyi vaxtda,
Biz hələ dünyaya gələne kimi.
Bir adam yol gedir bizdən qabaqda,
Anadan olandan ölənə kimi.
İnanma, qəm qəmə yovuşar çətin,
Düzlüyün eləsi, beləsi yoxdu.
Kərəm sevgisinə qovuşar çətin,
Kimin ki, qarşıda Lələsi yoxdu.
Talanar sevdalar, bulanar sular
Yağanda hicranın kəpənək qarı.
Ürəklər qırılar, yollar ayrılar,
Olmasa qabaqda bir İpək qarı.
Yaz da Yer üzünə boşuna gəlmir,
Boşuna sovuşmur ağır xatalar.
Qabaqda gedənin xoşuna gəlmir
Qabağa düşəndə harın atalar.
Gedir qədəmindən nur yağa-yağa,
Yolları ölümdü-itimdi, bilmir.
Qəlbinə yatanı çəkir qabağa,
Arxalı, arxasız, yetimdi, bilmir.
Yolundan döndərməz duman da, çən
də,
Kimsən sözünü deməyə gedir.
Yerin bu üzündən duyuy düşəndə
Yerin o üzünə köməyə gedir.
Kələfin ucunu axtar özündə,
Həzır ol qəfildən gələn qəmə də.
Ağ atlı oğlan var bu yer üzündə,
Çıxar qabağına hər məhkəmədə.
Nədir anaların dilində muraz,
Görən gələcəyi gözündən öncə?..
Maşın işığına bənzəyir bir az
İnsanın əməli özündən öncə.
Bir nurlu sahil var hələ sabahda
Qaranlıq sulara yol açar avar.
Bir adam yol gedir bizdən qabaqda,
Amma bir adam da bizdən sonra var!

Təzədən mən sənə qayıdacağam

Düşüb aralığa həftələr, aylar,
Qalmısan ömrümün ötən ilində.
Bir həsrət sinəmdən səni haraylar,
Məhəbbət, sədaqət, sevgi dilində.

Bir eşqin uğursuz qədəmi kimi
Demə, aramızı soyudacağam.
Limana qayıdan bir gəmi kimi-
Təzədən mən sənə qayıdacağam.
Şöhrətdən gözümə gur işıq düşüb,
Elə bilməmiş ki, yenilməz dağam.
Bircə xəyalına gətir sən məni,
Fikrim də, yolum da dolacaq düşüb, -
Həmişə narahat edirsən məni.
Kimi oyatmamış de, həsrət, kimi -
Anadan olduğum doğma kənd kimi,
Təzədən mən sənə qayıdacağam.
Yolundan, qəlbindən, yadından çıxıb,
Haçansa mən səndən buxarlanmışam.
Eşqin alovundan, odundan çıxıb,
Dolan bulud kimi qubarlanmışam.
Bir çılğın şimşəyə bəndəm ki, yağam, -
Quraqlıqda yağan yağışlar kimi,
Nifrəti soyumuş baxışlar kimi,
Təzədən mən sənə qayıdacağam.
Demə ki, ay aydan, il ildən keçib;
Hicranın görürlə bağrını yarıb,
Döyüb könülləri, ünvən axtarıb,
Neçə gözəldən keçib, könüldən keçib,
Hələ xoş duyğular oyadacağam.
Duyub gileyini, duyub ərkinini,
Ünvani səhv düşən bir məktub kimi
Təzədən mən sənə qayıdacağam.
Surətin - gözüməndən çəkilon yuxu,
Bulud kirpiklərin yağışla dolu.
Mənim bu gecikmiş peşimanlığım
Həyat yollarımda bələdəcik olub.
Bu yeni fərəhlə, fikirlə, hissələ
Elə bilirəm ki, körpə uşağam.
Ayların, illərin uzaqlığından
Sinəmə saldığın cığrılarla, izlə

Təzədən mən sənə qayıdacağam.
Təzədən mən sənə qayıdacağam!

Ağacdələ, döy qapımı

Yol azmısan bu payızın çənində
Ağacdələ, ağlın azıb sənin də,
Dən gəzirsən saçlarımın dənində
Atamoğlu, az qapımı döy görüm.
Bu cığırı bu qara kim bürüyüb
Burda kimin yanan qəlbi kırıyib
Həyatını qara yellər küriyib
Başımıza nələr gəlir qoy görüm.
Haçanacan gözləməyə gəlmisənə
Yoxsa mənə söz deməyə gəlmisənə
Ya borcunu istəməyə gəlmisənə-
Öz dilində ünvanımı söy görüm.
Mən dünyaya ata, ana borcuyam,
Ünvanim var, bu ünvana borcluyam.
Bir canım var, bircə cana borcluyam,
Özgə nəyə, tərəq-taraq say görüm.
Bulaq kimi batan bəxti açılmaz,
Hər iğidin atam, bəxti açılmaz...
Hələ yatır, yatan bəxtim açılmaz,
Yatmışların yuxusuna qiy görüm.
Eldən ayrı ömür olmaz, gün olmaz,
Eli sevən ürəklərdə kin olmaz.
Nədən Araz arzularım çin olmaz
Haçanacan yuxularda çay görümə
Avand işim nəhsə düşüb deyəsən,
Vaxt mənimlə bəhsə düşüb deyəsən.
Qulaqlarım səse düşüb deyəsən,
Şimşək çaxsın, gurdasın göy görüm.
Yavaş-yavaş çürümədə taxda, bax.
O taxtada ovxam olan vaxda bax.
İnad olub nə döyürsən baxda-bax,-
Açılmayan düşünləri duy görüm.
Elə yanır döyüşlərin yanğısı
Nə təsəlli söndürəcək, nə də su.
Mənim qapım Yer üzünün qapısı
Ağacdələ, döy qapımı, döy görüm,
Başımıza nələr gəlir qoy görüm..

Unutduğun yerdəyəm

-Bahar, hardan gəlirsənə
-Haqqı bulduğum yerdən.
-Yaz, hayandan gəlirsənə
-Yaşa olduğum yerdən.
-Güz, hayandan gəlirsənə
-Xəzan olduğum yerdən.
-Qış, hayandan gəlirsənə
-Unutulduğum yerdən.
Ötən ömrün yasında,
Qüzey yaxasında mən.
Gün bulud arxasında
Gurbət arxasında mən.
Varmı vərəm bir soraq
Nərdəyəm mən, nərdəyəmə
Yaddaşına yaxşı bax,
Unutduğun yerdəyəm.

Gözəldir

Gözlərin çağlayan sevgi dənizi
Görənin açılar bəti-bənizi.
Qalxız kipriyini gülsün dan üzü
Ağ qara üstündən halə gözəldir.
Səhrin şəhində göz ayaqyalın,
Meh əssin çiyinə sürüşsün şalın.
Ayrı ləzəti var yaşilla alın,-
Zəmilər içində lələ gözəldir.
Çəkməzsən qəhrini varın, yoxun sən.
Şirin bir nəğməsən əgər oxunsan.
Dönlüb qızıl olar daşa toxunsan,-
Səni sayə salan tale gözəldir.
Həsrət dənizinin adası mənəm.
Sən eşqin özüsən, sədası mənəm.
Qara gözlərinin qadasi mənə,-
Gözəldən gələcək bəla gözəldir.
Yar ol dörd bilənə, yar olanda da,
Yoluna göz diksin yorulanda da.
Eləsinə vurul vurulanda da,-
Desinlər, ay Məmməd, əla gözəldir.

Məmməd İsmayıl

İdman

Sevinc Cəfərzadə: Ən böyük arzularımızdan biri Xankəndi stadionunda oyun keçirməkdir

İlk öncə qeyd etmək istəyirəm ki, o yerlərdə olmaq bizi yalnız qürurlandırmadı, həm də kədərləndirdi. Çünki orada şəhidlərimizin izləri var. Bütün şəhidlərimizə Allahdan rəhmət, qazilərimizə isə şəfa diləyirəm.

Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlamasında qadın futbolçulardan ibarət Azərbaycan milli komandasının kapitanı Sevinc Cəfərzadə “Zəfər yolu” sosial layihəsi çərçivəsində işğaldan azad olunmuş torpaqlara səfər etmələri barədə danışarkən deyib.

Yığmanın hücumçusu səfər təəssüratlarını bölüşüb: “1-ci Qarabağ müharibəsində əsir düşmüş soydaşla-

rımızın çıxışlarına baxmısam. Onların danışdıqlarını eşitmiş, Qarabağda xalqımızın başına gətirilən dəhşətli hadisələri vətəndaş olaraq yaxından izləmişəm. Orada olduğum müddətdə gözümün önündə həmin anlar, eləcə də xüsusi təyinatlılarımızın Şuşanın azad edilməsi zamanı qayalara əlləri ilə dırmaşaraq döyüşmələri canlanırdı. Bu, çox özəmətli və qürur-

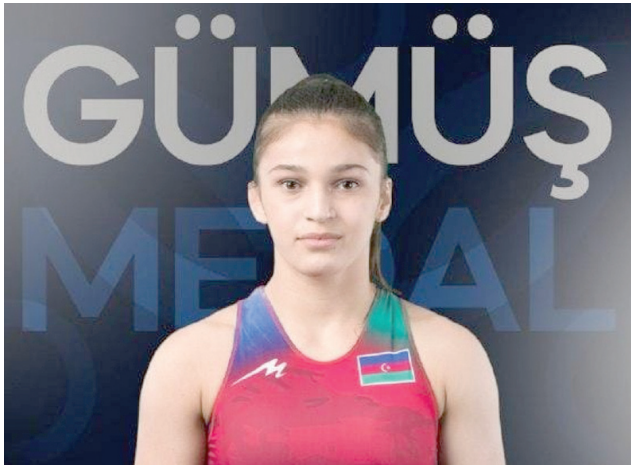

verici hissdır. Füzuli və Ağdam rayonlarında erməni vandalizminin izləri açıq-aşkar görünür. Deyərdim ki, həmin torpaqların hətta ağacları da ermənilər tərəfindən talanıb. Bunu görmək hər birimizi dərinəndirir. Amma sevindirici haldır ki, Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə Qarabağda bərpa işləri gedir, oraya həyat qayıdır. Yeni salınan kəndləri, insanların qayıdışını görmək qürurvericidir. Orada həm də doğrmaqlıq və mehri-

banlıq hiss etdim. Biz çox güclü və mərd xalqıq. İstənilən sahədə özüm-zü sübut etmişik. Bəzən zaman tələb olunur, amma biz həmişə istəyimizə nail olmuşuq. Xalq olaraq ən böyük qələbəmiz isə Qarabağın işğaldan azad edilməsidir”.

O, milli komandanın yaxın zamanında Xankəndi şəhər stadionunda oyun keçirəcəyinə ümid etdiyini söyləyib: “Bu, bizim ən böyük arzularımızdandır. Ümid edirəm ki, səlahiyyətli qurumlar yığmanın oyunlarının Qarabağda - Xankəndidə keçirilməsi üçün dəstək göstərəcək. Sonda bizə bu qələbəni yaşadan, torpaqlarımızı geri qaytaran, sağlamlığını, qanını, canını bu yolda fəda edən hər kəsə minnətdarlığımı bildirirəm”.

Azərbaycanın qadın güləşçisi dünya ikincisi olub

Bolqarıstanın Samokov şəhərində güləş üzrə U-20 dünya çempionatı davam edir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, yarışın beşinci günündə növbəti medal qazanılıb.

Azərbaycanın qadın güləşçisi Ru-

zanna Məmmədova (62 kiloqram) finalda çinli Yanqjen Yanqjenlə qarşılaşıb. İlk hissəni hücum üslubundan keçirən həmyerlimiz 6:0 hesabı üstünlük əldə edib. Ancaq fasilədən sonra rəqib geridönüş etməyi bacarıb. Yekunda sonuncu xal prinsipinə əsasən (6:6) məğlub olan Məmmədova gümüş medalı boynundan asıb.

Bununla da cari mundialda medallarımızın sayı 5-ə çatıb. Xatırladaq ki, daha öncə Vəlif Bağırov (57 kiloqram), Nurlan Ağazadə (70 kiloqram), Yusif Dursunov (125 kiloqram) və Günay Qurbanova (59 kiloqram) bürünc medal qazanıb.

UEFA Çempionlar Liqası: “Qarabağ” - “Ferensvaroš” oyununun biletləri satışda

UEFA Çempionlar Liqasının pley-off mərhələsində keçiriləcək “Qarabağ” - “Ferensvaroš” (Macarıstan) oyununun biletləri dünən saat 14:30-dan etibarən satışa çıxarılıb. “Report” xəbər verir ki, Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionunda keçiriləcək matçın biletlərinin qiyməti müvafiq olaraq 5, 20, 30, 40, 50, 100 və 150 manat təşkil edir. VVIP C və VVIP D sektorlara bilet alaraq, VIP Lounge üstünlüklərindən yararlanmaq istəyən azarkeşlər üçün biletlərin qiyməti isə 300 manatdır.

Biletləri “iTicket.az”-ın satış məntəqələri (iTicket.az-da onlayn satış); “Park Bulvar”dakı “Qarabağ” FK-nın Fan-Şopu və Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionunun kassalarından əldə etmək mümkündür.

Allah rəhmət eləsin!

Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatı partiyanın Təftiş Komissiyasının üzvü, Milli Məclisin deputatı Aydın Hüseynova əzizi MAHMUD QULUZADƏNİN vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası
Baş redaktor:
Alıqş HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com
mail@yeniazərbaycan.com
Ünvan: Bakı - AZ-1000. Üzəyir Hacıbəyli - 66
Telefonlar:
598-37-76, 498-82-21
498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100
Lisenziya: N-B-317
Tiraj: 4801
Sifariş: 1749
“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayon filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnilib və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilib.

Qəzet 1993-cü ilin
aprel ayından nəşr olunur.
Məsul nəvbətçi:
Yeganə Bayramova